

Ustavovitelji, občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

S seje skupščine KSSZ Kranj O programu zdravstvenega varstva

Kranj, 4. aprila — Danes dopoldan je bilo v prostorih občinske skupščine četrto zasedanje skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, kjer so razpravljali o programu zdravstvenega varstva letos na Gorenjskem. Po razpravi, ki

je trajala vse dopoldne, je skupščina sprejela sklep, da je program zdravstvenega varstva na Gorenjskem treba uskladiti s proračunom sredstev sklada zdravstvenega zavarovanja. O seji bomo še poročali. A. Z.

Seminar za člane IO SP v Tekstilindusu

Sindikalna organizacija v Tekstilindusu je v soboto, 1. aprila, organizirala v Predvoru celodnevni seminar za novoizvoljene člane izvršnih odborov sindikalnih podjetij. Seminarja se je udeležilo 32 članov. O vlogi sindikata v novih pogojih gospodarjenja je na seminarju predaval Stjepan Šaubert, tajnik republiškega odbora sindikatov industrije in rudarstva, o organizaciji in metodah dela sindikalnih podjetij pa je predaval

Slavko Kalan, tajnik občinskega sindikalnega sveta v Kranju. A. Z.

Prispevek Glasa za odkup Finžgarjeve rojstne hiše

Delovni kolektiv ekonomske enote GLAS časopisnega podjetja Gorenjski tisk Kranj, ki šteje 11 članov, je za odkup Finžgarjeve rojstne hiše zbral 10.500 S din.

Kiro Gligorov v Kranju

Kranj — torek, 4. aprila — Danes popoldan je prispel v Kranj član zveznega izvršnega sveta in zvezni sekretar za finance Kiro Gligorov. Na posvetu, ki so se ga udeležili tudi predsednik republiškega izvršnega sveta Janko Smole in nekateri člani republiškega izvršnega sveta, poslanci ter vodilni gospodarstveniki iz kranjskega, tržiškega in ljubljanskega področja, se je pogovarjal o posameznih izkušnjah in težavah na področju gospodarstva, kreditne in devizne politike ter drugem.

Blagovnica Kranj

vam nudi največjo izbiro konfekcije za ženske, moške in otroke.

- Izredna izbira kamgarnov in diolenov
- Veliko znižanje cen ženskimi torbicam

Za obisk se priporoča kolektiv Blagovnice

Vinko Hafner v Kranju Predvolilna zborovanja

Kranj, 4. aprila — Vinko Hafner, pomočnik zveznega sekretarja za industrijo, je imel danes dopoldne v Kranju razgovor o predvolilni dejavnosti z republiški poslanci in s kandidati za republiške poslance ter s predstavniki družbeno političnih organizacij in občinske skupščine. Pogovarjali so se o aktivnosti pred volitvami, posebno pa so se dogovorili za predvolilna zboro-

vanja, ki bodo v naslednjih dneh po naslednjem razporedu:

Vinko Hafner bo imel eno zborovanje za krajevne skupnosti Huje, Planina in Cirče že danes popoldne; drugega v sredo, 5. aprila ob 18. uri na Zlatem polju v Dijaškem domu, tretjega v četrtek, 6. aprila ob 17. uri za center Kranja v prostorih občinske skupščine in četrtega v petek, 7. aprila ob 17. uri za krajevno skupnost Vodovodni stolp v domu JLA.

Franc Puhar bo imel prvo zborovanje v Cerkljah v združnem domu v četrtek, 6. aprila ob 19. uri, drugega v Senčurju v petek, 7. aprila ob 19. uri v novi šoli, tretjega na Primskovem v združnem domu v torek, 11. aprila ob 19. uri in četrtega prihodnjega nedeljo, 16. aprila ob 9. uri v Voklem.

Ing. Zdenka Jurančič bo govorila na predvolilnih zborovanjih v Naklem (9. aprila ob 7. uri v domu kulture), v Predvoru (11. aprila ob 19. uri v klubu SZDL), na Jezerškem (12. aprila ob 19. uri v Korotanu) in v Goričah (13. aprila ob 19.30 v združnem domu).

Na zborovanju v Zabnici, Stražišču, Mavčičah in Besnici bo govoril Slavko Zalkar, Dr. Marijan Brečelj pa bo 14. aprila ob 16. uri imel zborovanje z občinskim političnim aktivom v prostorih občinske skupščine v Kranju. — t

Pred volitvami: nenačrtnost lahko le škodi

Pogovor s kandidatoma za socialno-zdravstveni zbor zvezne skupščine

Edgar Vončina:

življenjskerazmere upokojujencev reševati hitreje in skladneje z materialnimi možnostmi

V zadnjem času je veliko govora o vzrokih, zakaj upokojujenci ne dobivajo pravočasno pokojnin, zakaj se ne uredijo višine pokojnin in kdaj se bodo pokojnine valorizirale ter za koliko. Če hočemo to vprašanje osveščiti s problematiko na Gorenjskem, ki mi je dobro poznana, potem je seveda prav, če ta problem osvetlim z več vprašanji, ki bodo to problematiko pokazali v takšni luči, da bodo lahko odgovori bolj jasni, posebno še, če to posplošim na področje celotne republike oz. Jugoslavije.

Gotovo je zanimivo, koliko je upokojujencev vseh vrst na Gorenjskem in kakšno je to

razmerje v primerjavi z zavarovanci?

Starostnih upokojujencev je v vseh petih občinah na Gorenjskem 8.821, invalidskih upokojujencev 3.992, družinskih upokojujencev 3.665, torej skupaj 16.478.

Vseh zavarovancev, od katerih se odvajajo prispevek v sklad invalidsko-pokojninskega zavarovanja, pa je na Gorenjskem 60.056.

Če iz teh dveh števil izračunamo razmerje, ugotovimo, da pride na 1 upokojujencega 3,6 zavarovancega. To razmerje pa je dokaj neugodno in je na Gorenjskem slabše

(Nadalj. na 2. str.)

Ivan Saksida:

za smotrnejšo organizacijo zdravstvene službe

Splošna prizadevanja za reformno vrednotenje dinarja zahtevajo umirjenost potrošnje narodnega dohodka za socialno zavarovanje v skladih invalidsko-pokojninskega zavarovanja in otroškega dodatka ter skladih za zdravstveno zavarovanje. Pretekla previsoka ekstenzivna in neracionalna potrošnja dinarja predvsem za zdravstveno zavarovanje je nujno zadrževala vlaganja v druge potrebne institucije, kot so: otroško in socialno varstvo, šolstvo, urejanje komunalnih in drugih tovrstnih ustanov. Neurejenost teh poročij našega družbenega življenja

brezpogojno vpliva na zdravstveno stanje prebivalcev.

Kratkoročna politika enostranskega vlaganja še nam v bodočnosti lahko zelo škoduje, zato je treba misliti na vsestranski razvoj družbenih institucij.

Vsi ugotavljamo, da so izdatki za socialno zavarovanje iz leta v leto večji, da je njihov delež v narodnem dohodku previsok in nevskladen z možnostmi našega gospodarstva. Če to vemo, potem ni drugega izhoda kot, da si vsi prizadevamo za uravnovešanje potrošnje.

Za zadovoljevanje potreb v socialnem zavarovanju poročila (Nadalj. na 2. str.)

Obiščite spomladanski sejem v Kranju

od 8. do 17. aprila 1967 v domu FRANCA VODOPIVCA

Edgar Vončina:

(Nadalj. s 1. str.)

kot v Jugoslaviji, kjer je po objavi v vašem časopisu 1:4. Kot posledica tega izhaja tudi ugotovitev, da so izdatki invalidsko - pokojninskega sklada na Gorenjskem višji kot pa dohodki. Tako je bilo dohodkov v letu 1966 105.621.370,— N din, izdatkov pa 122.897.905,— N din. V ilustraciji bi povedal še to, da so v občinah Jesenice in Kranj dohodki tega sklada višji od izdatkov, v ostalih treh občinah pa izdatki višji od dohodkov.

Bralce bo gotovo zanimalo, kolikšne so pokojnine in katerih upokojencev glede na višino pokojnine je največ?

Pri starostnih pokojninah imamo 59 upokojencev z najnižjo pokojnino 20.000 S din in 2 upokojenca z najvišjo pokojnino med 180.000 in 200.000 S din; do 60.000 S din pokojnine pa ima 7.254 upokojencev ali dobre tri četrtine.

Najnižjo invalidsko pokojnino v znesku 20.000 S din prejema 20⁺ invalidskih upokojencev, najvišjo med 160.000 in 180.000 S din pa eden. Do 60.000 S din pa prejema invalidsko pokojnino 3.615 upokojencev.

Družinskih upokojencev z najnižjo pokojnino 20.000 S din je 289, najvišjo med 140.000 in 160.000 S din pa prejema eden. Družinsko pokojnino do 60.000 S din prejema 3.613 upokojencev oz. skoraj vsi.

Če navedem še poprečja, ki sicer ne povedo dosti, lahko vidimo, da se poprečje starostnih pokojnin giblje v višini 37.767,— S din, invalidskih pokojnin 48.713,— S din in družinskih pokojnin 39.296 S din. Iz teh podatkov izhaja, da je dejansko večina pokojnin oz. višina pokojnin, ki jo prejema večina upokojencev, relativno nizka. V tem je treba tudi iskati odgovor, zakaj pritisk na valorizacijo in na ureditev oz. povišanje pokojnin. Z zadnjim sklepom skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja je bila sprejeta revalorizacija pokojnin za leto 1966. S tem sklepom naj bi bile vse pokojnine valorizirane v višini 16% za tiste upokojence, ki so bili upokojeni do konca leta 1964 oz. do 1. 1. 1965. Tistim upokojencem, ki so bili upokojeni že v letu 1965, pa se pokojnine povečajo za 5,5% in za toliko dvanajstinske razlike med 16% in 5,5%, za kolikor mesecev jim je bilo štet osebni dohodek v pokojninsko osnovo. Na enak način bodo povečane pokojnine tistih, ki so bili upokojeni v letu 1966, pri čemer pa je seveda lestvica odstotkov za povečanje nižja in se bo gibala od 5 do 0,4%. Pri tem pa bi želel poudariti, da ta sklep ni dokončen, ampak samo začasen, ker je zvezni izvršni svet že predlagal spremem-

bo zakona glede valorizacije pokojnin zvezni skupščini in se razlikuje od tega sklepa skupščine republiške skupnosti soc. zavarovanja. Bistvo tega predloga je v tem, da naj bi se odstotek valorizacije pokojnin določil na osnovi razlike v življenjskih stroških med poprečnim zvišanjem življenjskih stroškov v letu 1966 proti poprečju življenjskih stroškov zadnjih petih mesecev v letu 1965. Po informacijah v dnevnem tisku znaša ta odstotek za Slovenijo 6,7% in je različen v posameznih republikah. Prav zaradi tega je skupščina republiške skupnosti soc. zavarovanja sklenila, da se izplača pri majskih pokojninah le akontacija na sprejeti odstotek valorizacije pokojnin v višini 25%. Iz tega lahko zaključimo dvoje:

1. revalorizacija pokojnin bo dokončno opravljena zelo pozno tj. šele v sredini leta;

2. da ne bo takšna kot jo upokojenci pričakujejo in kakršna bi bila glede na višino pokojnin primerna.

Seveda je pri tem treba vedeti, da je glavni razlog, da niso predvidene bistvene spremembe glede višine pokojnin predvsem v premajhnih dohodkih sklada oz. da ni pokritja za večjo valorizacijo oz. za večje pokojnine. Če bi obveljal sklep skupščine Republiške skupnosti soc. zavarovanja, bi šele proti koncu leta bila zagotovljena sredstva in bi se šele takrat lahko v celoti izplačali zneski revaloriziranih pokojnin.

Upam, da na osnovi teh podatkov lahko dam svoje skromno mnenje glede dokončne rešitve v začetku zastavljenega vprašanja. Dokončna rešitev tega problema tako na Gorenjskem kot v Jugoslaviji je izboljšati razmerje med zavarovanci in upokojenci v korist zavarovancev, ki ustvarjajo dohodek in v večjem dvigu življenjskega standarda oziroma produktivnosti v našem gospodarstvu, ki bo lahko s povečanjem narodnega dohodka omogočilo večje odvajanje v invalidsko-pojninski sklad. Edgar Vončina

Ivan Saksida:

(Nadalj. s 1. str.)

bimo letno v naši republiki nad 150 milijard starih dinarjev, ali prek 14% narodnega dohodka, samo za zdravstveno zavarovanje ga gre nad 5,5%.

Pregled poslovanja skladov socialnega zavarovanja za preteklo leto nas opozarja na resnejše, široko zasnovane razprave in ukrepe. Vsako čakanje na "boljše čase" lahko privede do slabšega položaja zavarovancev. Kljub znižanju stopenj prispevkov za socialno zavarovanje, zavarovanci ne smejo biti prikrajšani, v tem smo si vsi edini, zato to ni parola, pač pa poziv k uresničenju že nakazanih možnosti za boljšo organiziranost socialnega in zdravstvenega zavarovanja.

Zdravstveno zavarovanje je institucija, o kateri v zadnjih letih široko razpravljamo, dajemo predloge, sprejemamo priporočila in se zavzemamo za racionalnejšo in bolj efektivno organizacijo zdravstvene službe. Iz ključnih računov skladov zdravstvenega zavarovanja v vseh devetih skupnostih Slovenije za preteklo leto, pa tudi za prvi mesec tega leta je razvidno, da so bila vsa dosežanja prizadevanja brez pravega učinka. Sto in stot milijonski primankljaji nam to potrjujejo.

Sedanja organizacija zdravstvene službe tako na Gorenjskem, kot tudi v drugih regijah kaže usmerjenost na ekstenzivno zdravstveno varstvo, kar ni v korist bolnih občanov, še manj pa v korist preventivnih zdravstvenih ukrepov in zdravstvenih ustanov samih.

Gostejša mreža slabo organiziranih in premalo izkoriščenih kapacitet ne more nuditi solidne zdravstvene zaščite. Dobremu strokovnemu kadru, ki ga na Gorenjskem ni malo, ta razdrobljenost onemogoča timski pristop k intenzivnejši borbi proti raznim boleznim, ki ogrožajo prebivalstvo. Ni mogoče imeti na vsakih nekaj kilometrov tako organizirano zdravstveno službo, da bo kos zdraviti vse ljudi za vse vrste bolezni majhnega okoliša. V preteklosti smo si zdravstveno službo tako zamišljali, danes pa vidimo in občutimo, da je vsaka neenačrtovana škodljiva in predraga. Za nekatere specialnosti in moderne posege pri zdravljenju določenih bolezni je tudi Gorenjska regija premajhna, zato je iluzija zapirati se v njene meje ter imeti preveliko skrb za vsak dinar, ki odteče izven nje. Družbena skupnost mora podpreti zavarovance v njegovem prizadevanju, da bi se čimprej in čimboljše pozdravili, ne glede na to, kje. Jasno je, da bo iskal zdravstveno zaščito v tisti ustano-

vi, katere bo po njegovem prepričanju zanj najbolj učinkovita.

Izhod iz težav pri urejanju socialno zdravstvene problematike bomo našli s prenosom dolžnosti in pravic na tistega, ki denar za te dejavnosti ustvarja in prispeva.

Ivan Saksida

V Trziču

nova varstvena ustanova?

Na zadnji seji občinske skupščine v Trziču so odborniki dokončno potrdili likvidacijo mladinsko-klimatskega zdravilišča v Podjibelju. Hkrati so v razpravi predlagali, naj bi denar, ki ga je občina dobila s likvidacijo, namenili za izboljšanje otroškega varstva v Trziču. Sedanji prostori in pogoji dela namreč niso zadovoljivi. Zato so bili mnenja, naj bi osrednjo ustanovo za otroško varstvo uredili v Lancmanovi villi, poleg BPT. Čeprav stavba ni v najboljšem stanju in bo za njeno ureditev potrebno precej denarja, ima dobro lokacijo in dovolj zemljišča da bi lahko kasneje, če bo to potrebno, kapacitete še povečali.

Končno odločitev, da se omenjeni predlog izvede, naj bi dala javna tribuna, na kateri bi poleg občanov sodelovali tudi vsi za vzgojo in varstvo odgovorni ljudje v občini.

S. S.

Kandidati za republiške posla

Kandidacijski zbori volivcev so bili v kranjski občini od 12. do 23. marca. Na teh zborih so volivci potrdili naslednje kandidate za republiške poslance: za republiški zbor po potrditvi v 50. volilni enoti Vinka Hafnerja, v 52. volilni enoti pa Franca Puharja. Za gospodarski zbor so v 30. volilni enoti potrdili Boruta Snuderla in ing. Marka Tavžlja, za prosvetno-kulturni zbor v 30. volilni enoti Slavka Malgaja in Janeza Sušnika, za socialno-zdravstveni zbor v 31. volilni enoti (skupaj s Trzičem) dr. Toneta Martinčiča in dr. Bojana Fortiča in za organizacijsko-politični zbor v 31. volilni enoti (tudi skupaj s Trzičem) dr. Ernesta Petriča in Franca Roglja. Za nove odbornike kranjske občinske skupščine pa so volivci na kandidacijskih zborih potrdili naslednje kandidate

za občinski zbor občinske skupščine:

V volilni enoti 2 (Naklo II) Slavka Grosa, v volilni enoti 4 (Podbrezje) Franca Jerala in Ludvika Vidica, v volilni enoti 6 (Predoslje) Marjana Kmeta in Antona Cuda, v volilni enoti 8 (Goriče) Jožeta Gregorca in Alojza Zaplotnika, v volilni enoti 10 (Bela) Janeza Pernuša, v volilni enoti 12 (Kokra) Alojza Povšnarja in Antona Robleka, v volilni enoti 14 (Kranj — Center I) Slavka Zalokarja, v volilni enoti 16 (Kranj — Center III) Anko Zevnik, v volilni enoti 18 (Zlato polje I) Marto Petrovšek in Antea Marjančiča,

ča, v volilni enoti 20 (Zlato polje III) Vinka Kepica, v volilni enoti 22 (Vodovodni stolp I) Marijo Artač in Alojza Okorna, v volilni enoti 24 (Vodovodni stolp III) Staneta Oblaka in Stefana Vidica, v volilni enoti 26 (Planina) Viktorja Blagotinška, Janeza Bartola in Jureta Hribarja, v volilni enoti 28 (Bešnica) Jožeta Katrašnika in Franca Pegama, v volilni enoti 30 (Stražišče I) ing. Antona Japlja, v volilni enoti 32 (Stražišče) Pavleta Janca, v volilni enoti 34 (Oreh — Drulovka) Ivana Vilfana in Franca Hvastija, v volilni enoti 36 (Zabnica) Franca Logondra in Kristina Pokorn, v volilni enoti 38 (Primskoje I) Ivana Pristova in Jožeta Beštra, v volilni enoti 40 (Klanec) Andreja Babiča, v volilni enoti 42 (Senčur I) Matevža Bernarda in Janeza Mačka, v volilni enoti 44 (Voklo) Janeza Globočnika, v volilni enoti 46 (Velesovo) Staneta Berganta, Franca Šinka in Franca Grlica, v volilni enoti 48 (Čerklje) Janeza Petka in Antona Gerkmana, v volilni enoti 50 (Zalog) Franca Lončarja in Ivana Petriča.

Ker pa so se nekateri odborniki v občinskem zboru odpovedali mandatu, čeprav jim ta še ne poteče, bodo nadomestne volitve v naslednjih volilnih enotah: v volilni enoti 19 (Zl. polje II.), kjer so volivci potrdili za kandidata Matija Suhadolnika, v volilni enoti 35 (Bitnje) Mihaela Hafnarja, Milana Hafnarja in Toneta Jenkloa.

Murka na startu v turistično sezono

Propagirali bodo domače blago domačih proizvajalcev v domačem okolju

Murka Lesce gradi pot, ki bo vodila domače in tuje turiste v njihove poslovalnice. Sicer je to poslovna skrivnost, ki jo običajno vsako podjetje ljubosumno čuva. Ker pa smo na startu v mednarodno turistično

leto sem vseeno želel slišati, kaj so ukrenili trgovci, da bi domači in tuji turisti — potrošniki — bili pri nas čim bolj zadovoljni. Murka ima na Bledu tri trgovske poslovalnice in dva kioska. Razen teh poslovalnic bo Murka na Bledu postavila več odprtih stojnic z velikimi razpetimi dežniki narodne noše. Opreмили bodo tudi tretji kiosk za prodaj razglednic in spominčkov.

V trgovinah bodo imeli večjo izbiro blaga, ki je zanimiva za letno sezono. V Murki vedo, da je za tuje turiste posebno mamljivo isto blago, ki ga v matični državi težko dobijo ali pa ga morajo dražje plačati. Tako je npr. za italijanskega turista posebno zanimiva usnjena galanterija, medtem ko ameriški izseljenci, ki obiščejo domači kraj, iščejo in kupujejo blago, k jih spominja na domači kraj. To so bombažne in vzorčaste tkanine.

Posebno pozornost posvečajo kadru, zato je kulturna postrežba, vljudnost in odnos do potrošnika, bodisi domačega ali tujega, predmet razgovorov na vseh sestankih kolektiva.

Letos je izšla uredba, da mora vsakdo, ki plačuje v trgovini z devizami, pokazati potni list, trgovec pa zapisati ševilko potnega lista. To uredbu že splošno kritizirali, saj je pomenila nezupnico turistu, ki ga vabimo v našo deželo. Zato so te dni uredbu že spremenili in trgovina lahko svobodno sprejema tuja plačilna sredstva. V poslovalnicah trgovskega podjetja Murka so 1965. leta tuji turisti nakupili za 32 milijonov S din tujih plačilnih sredstev, v preteklem letu pa že za prek 70 milijonov. Letos pričakujejo, da bodo dosegli devizni promet v vrednosti prek 100 milijonov S din.

Jože Vidic

Odgovor Obrazom

Denar za upravne posle ni »požrl« dvajset stanovanj

V vaši rubriki »Obrazj in pojavi« (Glas št. 23 z dne 25. 3. 1967) ste s podatki, ki ste jih navedli, netočno informirali bralce o porabi sredstev stanarin za upravne posle.

Trditve, da smo poprej v Kranju zapravili za upravljanje 60 milijonov, sedaj pa okoli 200 milijonov, je zgrešena tako glede višine obeh zneskov, kakor tudi glede obsega nalog, na katere se nanašajo ti stroški.

Po sklepu delavskega sveta, v katerem sodeluje 35 predstavnikov stanovalcev in ustanoviteljev ter 15 članov kolektiva našega podjetja, je bilo za kritje upravnih stroškov izločeno iz stanarin 9,6 %, kar predstavlja 51.137.167 SD (ne pa 200 milijonov), vendar je pri tem znesku še upoštevati:

1. da štejemo k upravnim stroškom poleg osebnih dohodkov naših delavcev in splošne režijske podjetja tudi zavarovanje zgradb, čiščenje dimnih naprav, deratizacijo zgradb, v letu 1966 pa tudi čiščenje skupnih prostorov za del hiš;

2. da so stanovanjskim podjetjem poleg dosedanjih nalog na vzdrževanju stanovanjskega fonda zaupane tudi naloge za razširjeno produkcijo, tj. za gradnjo in nakup novih stanovanj, za kar je na razpolago letno okoli 350.000.000 S din.

Očitek, da gospodarna poraba sredstev iz stanarin ni zagotovljena, je glede na kratko obdobje dela stanovanjskih podjetij vsaj pre-

uranjen, če že ni krivičen. Podrobnejši podatki o delu našega podjetja so razvidni v poročilu, ki so ga v začetku tega meseca dostavili vsem hišnim svetom in vsem članom skupščine stanovalcev.

Denar za upravne posle ni »požrl« 20 (dvajset) stanovanj, teveč gre le za pokrivanje dejanskih stroškov, ki so nastali z gospodarjenjem s približno 16 milijardami S din vrednosti družbenega premoženja.

Upravni odbor

Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj

Pripis uredništva: Predvsem bi se radi opravičili Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj zaradi napačnih podatkov, ko smo dohodke in izdatke za vso Gorenjsko pripisali njim. Kljub temu pa (vsaj poprečno) še vedno drži, da so se stroški za upravljanje domala potrojili, pa čeprav je v 9,6 odstotka, kolikor se od stanarin porabi za ta namen, zajeta tudi zavarovalnina in nekateri manjši izdatki, ki v 3 odstotkih tovrstnih stroškov hišnih svetov niso upoštevani.

Prav tako neizpodbitno drži, da smo z ustanovitvijo stanovanjskih podjetij okrnili pravice hišnim svetom in zato močno zavrli tudi njihovo iniciativo. Obrazj in pojavi pa so imeli poglobljen namen pokazati prav na te primere. Številke smo uporabili zgolj za ilustracijo — žal napačno!

Trgovsko podjetje »Zarja« Jesenice zopet sodeluje na Spomladanskem sejmu v Kranju

Bogata izbira oblačil, modne in praktične obutve, elektrotehničnih predmetov za gospodinjstvo, sodobnega pohištva, zaves, preprog. Solidne cene, sejmski popust, brezplačna dostava na dom, to so ugodnosti za vse kupce v paviljonih Zarje na sejmu.

Oprostite!

Za 1. april smo na 3. strani objavili članek z naslovom »Radovljica: prednost turizmu.« V članku smo si ob resnih razmišljanjih privoščili tudi nekaj prvoaprilskih. Prosimo bralce, naj upoštevajo, da avtokampa pri Podnartu — vsaj letos — še ne bo, niti ne bo med Otočami in Podnartom ure-

jeno igrišče za golf. Za sedaj prav tako še ni znana lokacija za tovarno volkswagenov. Tudi cestne zveze med Podnartom in Besnico letos še ne bo. Krajevna skupnost Podnart pa se bo morala zadovoljiti s precej manj denarja, kot smo ji ga obljubljali v prvoaprilski številki.

nce in občinske odbornike

Za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine

pa so volivci potrdili naslednje kandidate:

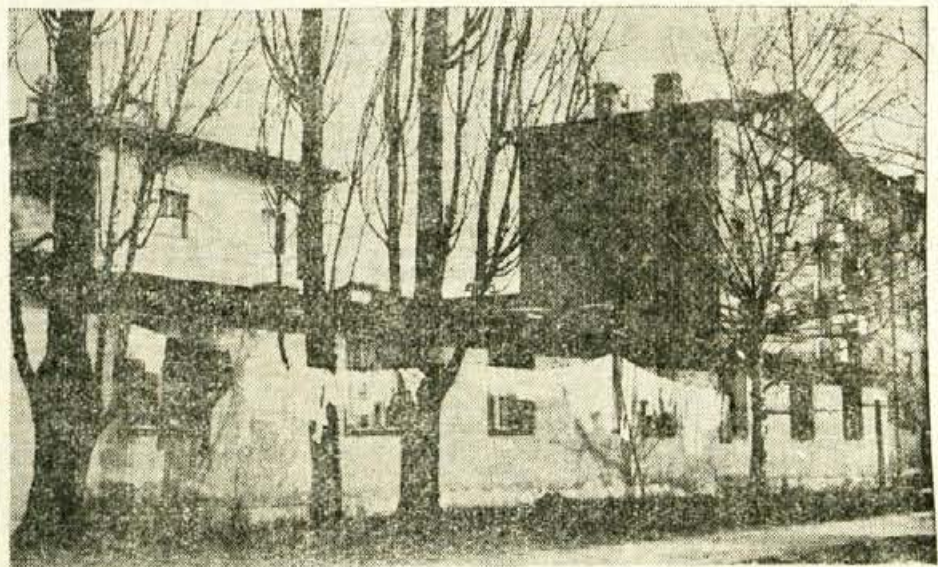
V volilni enoti 2 (Iskra II) Franca Nagliča, v volilni enoti 4 (Iskra IV) Franca Eržena in Svetozarja Krstiča, v volilni enoti 6 (Iskra VI) Stojana Oblaka in Janeza Brezarja, v volilni enoti 8 (Tekstilindus I) Staneta Mirta in Marka Udrija, v volilni enoti 10 (Tekstilindus III) Evgenija Valjavca, Ivko Drglin, in ing. Milana Turela, v volilni enoti 12 (Tekstilindus V) Edvarda Ostanka, Janeza Sajovica in Petra Likarja — mlajšega, v volilni enoti 14 (Tekstilindus VII) Dušana Štiglica in Rozi Bida, v volilni enoti 16 (Sava II) Lojzeta Veselčiča, Andreja Koširja in Staneta Čebaška, v volilni enoti 18 (IBI) Ljubico Vukašinovič in Petra Arnska, v volilni enoti 20 (Projekt) ing. Janeza Tratnika in Gašpra Zaplotnika, v volilni enoti 22 (Kranjske opekarne) Milana Sajovica in Jožeta Klemena, v volilni enoti 24 (Kovinar) ing. Bojana Gogala in Vladimirja Urbanca, v volilni enoti 26 (Elektro) Matija Kenda, dipl. ing. Milana Križnarja in Igorja Merviča, v volilni enoti 28 (LIK) ing. Miloša Martinoviča, Slavka Galičiča, Jakoba Burgarja, ing. Jerneja Vetačnika in Jožico Sodnik, v volilni enoti 30 (Živila) Cirila Ankersta in Marijo Pintar, v volilni enoti 32 (Central) Jožeta Dvoršaka, v volilni enoti 34 (Tržiški del — delovne organizacije v se-

vernem delu območja kranjske občine) Antona Prislana, Francko Ovsenik in ing. Vilija Novaka, v volilni enoti 36 (KZ Cerklje) Jožeta Zuna in ing. Petra Sajovica, v volilni enoti 38 (OS Stane Zagar) Vladimirja Kustra, v volilni enoti 40 (Tekstilni center) Milana Robiča, v volilni enoti 42 (Zdravstveni dom) dr. Marka Petriča in Leona Struklja, v volilni enoti 44 (Komunalni zavod za socialno zavarovanje) Gemo Otaševič, v volilni enoti 46 (Inštitut za TBC II) Velimirja Lješkoviča in Anico Fabjan, v volilni enoti 48 (Zavod za požarno varnost) Pavleta Lužana, Milana Ogrisa in Jožeta Kastelca in v volilni enoti 50 (Okrožno sodišče) Marka Prezljaja.

Tudi v tem zboru so se nekateri odborniki, ki jim letos še ne poteče mandat, temu odpovedali. Zato so volivci predlagali za nadomestne volitve naslednje kandidate: v volilni enoti 3 (Iskra III) Alojza Kordiša in Janeza Kerna, v volilni enoti 17 (Planika I) Pavlo Karun in Vinka Stucina, v volilni enoti 21 (Aerodrom) Janeza Suštarja in Ivana Hladnika, v volilni enoti 45 (Inštitut za TBC I) Marijo Travnika in Ančko Jakše in v volilni enoti 47 (Skupščina občine Kranj) Janeza Sušnika.

Vsi kandidati za republiške poslance in občinske odbornike so napisani po vrstnem redu, kot so vpisani v materialih občinske volilne komisije.

A. Z.

Ne samo na pragu sezone letošnjega mednarodnega turističnega leta, ampak tudi sicer ne delajo Kranju nobene reklame in mu niso v ponos barake tik ob cesti na Zlatem polju, zraven Dijaškega doma. Zadaž so lepi bloki, moderno stanovanjsko naselje, sredi pa nizke barake in perilo, ki se suši pred njimi — koliko časa bo še tako? — Foto Franc Perdan

O financiranju glasbenih šol

Pred dnevi je bilo v Domalah posvetovanje o financiranju glasbenih šol v Sloveniji. Sklenili ga je domačinski občinski sindikalni svet, udeležili pa so se ga razen predstavnikov slovenskih glasbenih šol še predstavniki sekretariata za kulturo in prosveto SR Slovenije, poslanci republiškega kulturno-prosvetnega zbora ter predstavniki družbenopolitičnih in kulturnih organizacij. Ugotovili so predvsem, da glasbeno izobraževanje v glasbenih šolah, ki jih je v Sloveniji 51, daje zagotovilo za našo nadaljnjo kulturno rast na glasbenem področju, da pa predlog zakona o izobraževalnih skupnostih in o financiranju vloge in izobraževanja glasbenim šolam ne zagotavlja v celoti finančnih sredstev za njihov uspešni nadaljnji razvoj.

V sklepkih, ki so jih sprejeli na posvetovanju po obširni razpravi, poudarjajo, da 51 je glasbenih šol, ki pomenijo strokovno urejeno glasbeno šolstvo v naši republici in imajo velikega pomena za vzgojno izobraževalno dejavnost in v skladu s spredetimi programi za razvoj izobraževanja uporabljajo temeljna izobraževalna skupnost sredstva tudi... Na posvetovanju so predstavniki glasbenih šol menili, da bi s omenjeno spremembo dobile glasbene šole glede financiranja svojega programa potrebno stalnost, ki bi omogočala nadaljevanje svoje pomembne vzgojne naloge.

Iz glasbenih šol izhajajo kadri za pedagoško delo, za kulturno-prosvetno dejavnost, za umetniške poklice, orkestre, zbornice in druge poklice, ki zahtevajo strokovno glasbeno izobrazbo. Za vse te poklice je potrebna pravočasna vključitev otrok v glasbene šole. Te šole dobivajo svoja sredstva iz skladov za vzgojo in izobraževanje, približno desetino svojih izdatkov pa že pokrivajo z lastnimi sredstvi.

Glavni sklop je bil predlagati skupščini SR Slovenije, naj prenese 1. točko 41. člena predloženega zakona v 40. člen, ki govori o sredstvih, ki jih zagotavlja temeljna izobraževalna skupnost. Formulacija bi bila v posebnem odstavku 40. člena takale:

«Temeljna izobraževalna skupnost zagotavlja sredstva za vzgojno izobraževalno delo glasbenih šol, ki ustrezajo predpisanim normativom in ob upoštevanju določenega deleža lastnih dohodkov.» V predloženem zakonu je namreč financiranje dejavnosti glasbenih šol v 41. členu, ki pa se začne takole: «Glede na svoje možnosti in v skladu s spredetimi programi za razvoj izobraževanja uporabljajo temeljna izobraževalna skupnost sredstva tudi...» Na posvetovanju so predstavniki glasbenih šol menili, da bi s omenjeno spremembo dobile glasbene šole glede financiranja svojega programa potrebno stalnost, ki bi omogočala nadaljevanje svoje pomembne vzgojne naloge.

Tiskovna konferenca o odkupu Finžgarjeve rojstne hiše

Te dni bloki za 100 in 50 S din

Akcija za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše bo hitreje šla, ko bodo denar začeli zbirati tudi otroci. To smo slišali na tiskovni konferenci, ki jo je sklical odbor za odkup in ureditev Finžgarjeve domačije za gorenjske dopisnike in radijske poročevalce. Na konferenci smo zvedeli, da smo posredovali javnosti netočen podatek o prispevku iz Radovljice. Kolektiv sodišča in katastra iz Slovenskih Konjic je v spisku oseb, ki so že nakazale svoj prispevek, vpisan tačoj poleg uslužbencev Kreditne banke iz Radovljice. Zato je nastala pomota in vsi dopisniki ter radijski poročevalci smo javili, da so 10.000 S din prispevali uslužbenec Občinskega sodišča iz Radovljice; pravilno bi se moralo gladi da so ta znesek prispevali uslužbenci Kreditne banke iz Radovljice. Točko njim v opravičilo in javnosti v vednost.

Založba Mladinska knjiga bo te dni natisnila 100.000 blokov po 1 N din (100 S din) in po 50 S din, ki jih bodo otroci prodajali, denar pa bo šel v sklad za odkup in ureditev Finžgarjeve domačije. Razen tega bo Mladinska knjiga natisnila brezplačno tudi 5000 letakov, s posebnimi ovčki pa bo opremila tudi tri nove izdaje Finžgarjevih knjig.

Prvemu Jesenčanu, ki je prispeval v ta namen 5000 S

din, se je takoj pridružil drugi, in sicer Lojze Gregorčič, upokojenec z Jesenic. Nakazal je 500 S din; to je hvalevredno dejanje upokojenca z nizko pokojnino. Upokojena učiteljica Julijana Hladnik iz Kromberka pri Novi Gorici je na zadnjo stran položnice napisala: «Pošiljam svoj »obolus« za odkup Finžgarjeve rojstne hiše. Če bi imela visoko pokojnino, bi dala več.» Takih in podobnih zapisov na hrbtnih straneh položnic je še več.

J. Vidic

V nekaj stavkih

KRANJ: razstava o narodnem heroju Stanetu Zagarju — Gorenjski muzej v Kranju bo v četrtek (6. aprila) odprl v galeriji Prešernove hiše razstavo o narodnem heroju Stanetu Zagarju. Otvoritev razstave bo ob 18. uri.

CERKLJE: vaje za igro Kekec in Mojca — Dramska sekcija KUD Davorin Jenke v Cerkljah je v tem tednu začela z vajami za uprizoritev dramskega dela Kekec in Mojca. Igro režira domači učitelj Avgust Pečnik, uprizorili pa jo bodo v prvomajskih praznikih. To je že tretje dramsko delo, ki ga bo cerkljanska dramska sekcija naštudirala v letošnji zimski sezoni.

JESENICE: »klub redkih idealistov« — V okviru Svobode Tone Čufar na Jesenicah so pred nedavnim obnovili nekdanji »klub redkih idealistov«. Člani tega kluba, ki ga vodi ravnatelj jeseniške gimnazije prof. Jože Siferer, so se že dvakrat sestali. Na prvem sestanku so izdelali načrt dela in sklenili, da se bodo sestali ob vsaki pomembnejši kulturni prireditvi, tudi ob izidu pomembnejše knjige; vsako tako delo bodo v prosti razpravi analizirali. Drugič pa so se sestali po gostovanju ljubljanske drame in se pogovarjali o drami Mihe Remeca Delavnica oblakov.

3. april — mednarodni dan za mladinsko književnost Poslanica vsem otrokom sveta

Mednarodna zveza za mladinsko književnost si je postavila za smoter, da bi vsako leto, na rojstni dan velikega danskega mladinskega pisatelja Hansa Christiana Andersena (2. aprila), slavili po vsem svetu dan mladinske književnosti. Letos je bil ta dan izjemoma 3. aprila. Ob tej priložnosti objavljamo poslanico vsem otrokom sveta, ki jo je napisala ustanoviteljica Mednarodne zveze za mladinsko književnost gospa Jella Lepman iz Zürich.

Deklica, o kateri vam bom pripovedovala, se je imenovala Claudia. Lahko bi ji bilo ime tudi Monoko, Elisabeth ali Tanja. Prav tako bi vam lahko pripovedovala o dečku, ki bi mu bilo ime Ulrich, David ali Igor ali kakorkoli že. Imen je vendar toliko, kolikor je cvetic na svetu, in prav zares je škoda, da si ne moreš izbrati imena tako, kakor si izbereš cvetlico.

Claudia drži v rokah knjigo in upira vame svoje vprašujoče oči: »Odkod pridejo knjige? Ala rastejo morda na drevesu?«

Kaj naj odgovorim deklici na to preprosto vprašanje v času, ko se ljudje že pripravljajo, da poletijo z raketo na luno? Vendar začnem:

»Pred mnogo tisoč leti so

poznali neko posebno rastlino, ki so jo imenovali papirus. Iz nje so napravili liste, da so nanje lahko pisali in tako mi danes vemo, kaj se je dogajalo takrat. Torej ni bilo drevo, ampak grm.«

Deklica ni bila daleč od resnice.

Nadaljevala sem: »Kitaljci, ki so takrat nosili še dlge kite, so kmalu odkrili, kako se dela papir in tako je šlo to dalje in dalje. Današnji stroji za papir in današnji tiskarski stroji so prave pošasti in delajo že vse sami. Priznati moram, da se jih nekoliko bojim.«

Deklica pa se ni dala tako hitro ugnati.

»Jaz pa dobro vem, da rastejo knjige na drevesih.« In od navdušenja je zaploskala z rokami. Verjela je, da ra-

stejo knjige na drevesih, tako kot rastejo češnje, pomaranče in kostanj, da se tam zibljejo rdeče in rumene in in rjave, majhne in velike, temne in svetleče se. Treba je samo stegniti roko in že jih dosežeš.

»Slikanice vise na najnižjih vejah knjigovega drevesa,« pravi Claudia, »tako jih mi, ki smo še majhni, lahko dosežemo. Saj ni to zabavno? Otroci rastejo in tudi njihove knjige visijo višje in višje, saj imajo oni daljše roke in jih laže dosežejo.«

»Pa tudi plezati znajo, kajne, prav do vrha, če je treba,« sem pristavila.

»Visoko pod vrh drevesa se lahko zazibljejo tudi z gugalnico,« reče navihano Claudia.

»Ne pozabi na lestev,« jo opominam, »kajti z debelo knjigo v roki lahko imenitno štrbunkneš z drevesa.«

»S knjigovega drevesa nikoli ne padeš, drevo že zna poskrbeti za to,« zagotavlja Claudia.

Dosti me je naučila Claudia, toda nekaj ji moram še

povedati: »Knjigovo drevo? Ne! Takega drevesa nisem še nikjer na svetu nikoli videla. Knjige ne rastejo na drevesu. Nastajajo v glavah pesnikov in pisateljev, ki jih potem uresničijo s čopičem, svinčnikom, pisalnim strojem ali pa jih posnamejo na magnetofonski trak. Rokopis potuje potem do založnika, od tam v tiskarno in nazadnje v knjigarno.«

Priznati moram, da bi bilo takole knjigovo drevo res čudovita stvar. Vse bi postalo zelo preprosto. Na primer tudi za Mednarodno zvezo za mladinsko književnost. Ta je namreč velika organizacija, ki skuša uresničiti zamisel o svetovnem mednarodnem dnevu mladinske knjige. Prizadeva si, da bi čim več otrok po svetu bralo iste lepe knjige, tako da bi imeli vsaj nekaj skupnega, kar bi jim pomagalo, da bi se kasneje, ko bodo odrasli, bolje razumeli.

Tako preprosto bi bilo poslati nekaj vrtnarjev z letalom po vseh deželah sveta, da bi posadili drevesa, na katerih bi rastle knjige; gojili pa jih s takim čudodelnim gnojilom, ki bi povzročilo, da bi bile vse knjige pisane v

istem jeziku, ki bi ga razumeli vsi ljudje na svetu.

Zal takega jezika še ni, pa čeprav ga ljudje že vztrajno skušajo ustvariti. Zato si Mednarodna zveza za mladinsko književnost iz dneva v dan prizadeva, da bi bile vse najljepše knjige vseh narodov prevedene v veliko veliko jezikov. In to, Claudia, ni lahka naloga. Predvsem želiš, da bi bila srečna in vesela na tem svetu, zato pa je potrebno, da se ljudje med seboj razumejo in da živijo v miru. Prelepa misel je to, da bi vsi otroci po svetu na današnji dan brali iste knjige in tako zvedeli toliko novega drug o drugem. Zal je še nešteto otrok, ki še nikoli niso držali v rokah knjige in katerih nihče ni učil brati. Se jesti nimajo dovolj in so največ lačni. Koliko zgodb bi ti lahko povedala o tem!

Lepo prosim vse, da bi sodelovali ob tem prvem dnevu otroške knjige, da bi pomagali vsi, ki imajo knjigo radi, in tudi vsi tisti, ki je ne marajo, da bi bilo tako, kot si je zamislila mala Claudia:

Da bi zrastle vse svet obsegajoče dreve, pod katerim bi se mi vsi sestali.

Te dni po svetu

Severnovietnamski časopis Nhan Dan je v ponedeljek zavrnil zadnji U Tantov predlog o vzpostavitvi miru v Vietnamu. List ugotavlja, da predlog spodbuja ameriško agresijo, kar pomeni isto kot zahtevati od vietnamskega ljudstva, naj odloži orožje in se odpove boju. List tudi poudarja, da nimajo poslušati, če nameravajo problem Južnega Vietnama rešiti brez južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte.

Zahodnonemška akademska institucija je povabila skupino jugoslovanskih akademikov na štirinajstidnevni obisk v Zvezno republiko Nemčijo v ponedeljek. Med obiskom se bodo pogovarjali o znanstvenem in kulturnem sodelovanju ter obiskali znanstvene ustanove v Bonnu, Heidebergu, Münchnu in drugih mestih.

Pakistanski predsednik Ajub Kan je v ponedeljek povedal na tiskovni konferenci, da je Pakistan pripravljen, da bi se pogajal z Indijo o vzajemnem skrbanju oboroženih sil. To pa je odvisno od Indije, če bo po miroljubni poti uredila spor zastran Kašmira.

V ponedeljek je imel sejo novi francoski parlament. Na seji so za predsednika skupščine izvolili degolističnega poslanca Jacquesa Chabana — Delmasa. Od 430 glasov jih je Dalmas dobil 261.

V Zenevi se je v ponedeljek začel kongres svetovne meteorološke organizacije. Kongresa se je udeležilo skoraj tristo znanstvenikov iz 29 držav.

V Adenu se nadaljujejo demonstracije in oboroženi boji. Ranjenih je bilo do sedaj več domačinov in britanskih vojakov. Splošna stavka še vedno traja, vse trgovine pa so zaprte.

V Lescah nova kanalizacija

V Lescah doslej kanalizacija ni bila urejena. Ker je občinska skupščina v svojem proračunu predvidela potrebna sredstva je Komunalno podjetje z Jesenic že začelo s prvimi deli. Trasa je speljana po precej strmem terenu zato strojev skoraj ne morejo uporabljati. Ker za ureditev kanalizacije ni na razpolago vseh potrebnih sredstev, bodo dela izvajali v etapah.

Ljudje in dogodki

Vojna v Južnem Vietnamu je iz dneva v dan bolj grozovita. Vrstijo se obsežne vojaške operacije ameriške vojske, da bi oslabili položaje osvobodilnega gibanja. Vendar pa so v bistvu vsi vojaški poskusi na južnovietnamskem ozemlju jalovi. Američani in njihovi zavezniki na tihem priznavajo, da njihova vo-

da bi se vloge kdaj zamenjale. Američani in njihovi zavezniki sicer v zadnjem času poskušajo, da bi z nekaterimi vojaškimi operacijami spravili pripadnike osvobodilne fronte v slabši položaj. Cilj vseh teh premikov in bitk je pregnati pripadnike osvobodilnih sil v gore in jih s tem ločiti od preskrboval-

Vietnamski pekel

jaška moč še ni takšna, da bi lahko prešli iz obrambe v napad. Zastonj tudi pričakujejo, da bi pogoji za to kdaj nastali, zakaj v vojni, kjer imajo za nasprotnika skoraj ves Južni Vietnam, štirj petine ozemlja in dve tretjini prebivalstva ni mogoče pričakovati,

nih oporišč. Če pa upoštevamo, da se borci južnovietnamske osvobodilne vojske v glavnem oskrbujejo z orožjem in hrano, ki jo od vzamejo sovražniku, potem zaradi nekaterih umikov in dolnih uspehov ameriških enot, vojne še ne bo konec. Prav tako je znano,

da se borci južnovietnamskega osvobodilnega gibanja nikoli niso oskrbovali iz preskrbovalnih oporišč. Zaradi vsega tega so ameriški računi gola vojaška domneva, ki se kajpada ne bo nikoli uresničila in zaradi tega ne more imeti večjega vpliva na potek vojne.

Vedno bolj grozotna vojna pa ne dopušča tudi pogajanj. V Hanoju so sedanjne načrte za sklenitev miru brez nadaljnega zavrnila, ker menijo, da ameriška vlada nima trohice poslušati za stvarnost. Na drugi strani pa so tudi nedavni razgovori na otoku Guam, ki jih je Johnson vodil z generalom Kyjem in njegovimi sodelavci, postavili vojaški obračun na prvo mesto. Sklep tega posvetovanja naj bi bil, prisiliti ljudstvo Južnega Vietnama z orožjem, da pa-

de na kolena.

V hudih zagati zaradi strahot in ubijanja v Južnem Vietnamu se je znašla ameriška vlada. Glavni nasprotnik sedanjih Johnsonovih gradb in v Vietnamu je senator Robert Kennedy, ki je s potovanjem po evropskih državah vrnil s spoznanjem, da je Amerika v tej vojni osamljena. Puščajo jo počasi na cedilu države, s katerimi je imela Amerika nekoč dobre odnose, predvsem zaradi zvezninskih dejanj v tej azijski državi, ki je nekaj tisoč kilometrov oddaljena od Amerike in za njo ne pomeni nobene resne nevarnosti.

Splošno zgražanje nad surovostjo vietnamske vojne pa ni dovolj, da bi ameriška vlada zaježila strasti svojih generalov, ki v nesrečni azijski deželi iščejo talce za svoje vojaške načrte in za svoja odličja.

V gledališču Tone Čufar na Jesenicah podelili Finžgarjeve bralne značke

V nedeljo so v gledališču Tone Čufar na Jesenicah slovesno podelili Finžgarjeve bralne značke za učence osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine. Posamezne šole so osvojile naslednje število značk: osnovna šola

Tone Čufar 212 učencev, Goroje 51 učencev, osnovna šola Prežihov Voranc 135, Kranjska gora 38, Lipnica 38, Zirovnica 41, Lesce 37, Radovljica 98, Mojstrana 23, Koroska Bela 45, Bled 51 in Bohinjska Bistrica 32 učencev.

Skupno je v radovljiški in jeseniški občini osvojilo bralno značko 787 učencev, od tega 612 bronastih in 177 srebrnih. Podeljene so bile tudi tri plakete, in sicer zlata šola Tone Čufar, srebrna šola Goroje in bronasta šola Prežihov Voranc. Plaketo so dobile tiste šole, ki so imele najvišji odstotek udeležbe v tekmovanju.

Tekmovanje je bilo razdeljeno v štiri težavnostne stopnje. Učenci so pred posebnimi komisijami dokazali, da dobro poznajo predpisana literarna dela in zato oni, kot njihovi profesorji, zaslužijo priznanje, saj je osvojitev bralne značke zahtevala veliko dodatnega dela.

Za učence teh šol pa je bilo to že drugo tekmovanje za Finžgarjevo bralno značko. V šolskem letu 1965/66 je tekmovalo 362 učencev, v tem šolskem letu pa kar dvakrat več, kar je izredno velik napredek.

Slovesne podelitve značk na Jesenicah se je udeležil tudi pisatelj Anton Ingolič, ki je učencem pripovedoval o nastanku svojega romana »Na splavih« in o njegovi najbolj znani knjigi »Tajno društvo PGC«. J. V.

Gorenjski muzej v Kranju razpisuje po sklope UO

D R A Ž B O

s pisarnimi ponudbami za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:
3 usnjene fotelje
1 klubsko mizo
1 telefonsko centralo
znamke Iskra — model 2/14, na 14 hišnih priključkov in 2 javna priključka.

Osnovna sredstva si lahko ogledate 10. 4. 1967 v porstori Gorenj. muzeja, Titov trg 4 — v času od 8. do 14. ure in od 16. do 18. ure. Informacije o ceni in stanju osnovnih sredstev dobite v pisarni muzeja. Prednost pri nakupu ima socialistični sektor.

V podjetju

Kamnoseštvo Kranj lahko nabavite:

nagrobne spomenike po izbiri, razne vaze, betonske plošče za tlakovanje 50 x 50, okenske police in stopnice iz marmorja in umetnega kamna.

Opravljam tudi razne usluge ter oblogo sten in tal z domačimi in inozemskimi keramičnimi ploščicami po ugodnih cenah.

V soboto, 1. aprila, zvečer je bilo v nabito polni dvorani kulturnega doma v Podnartu nagradno žrebanje Glasa, združeno s praznovanjem 20-letnice izhajanja lista. Poročilo o izrebanih nagradah berite na zadnji strani, v soboto pa bomo objavili reportažo z žrebanja — Foto Franc Perdan

Poskusite aromo in okus kave

Loka

Škofja Loka

Saša Dobrila

ARGONAUTI

ZAVESLALI SO K BREČU.

STENE SO SE RAZMAKNILE IN REKA JE POSTALA SPET ŠIROKA KOT PREJ.

310

ZNAM NEKAJ BARBARSKIH BESED. UPAM, DA VE KAJ O MORJU.

STARI LJUDJE PRAVIJO, PA JE TAM NEKJE, NA KONCU REKE, VELIKA VODA, TODA POT JE ZELO, ZELO POLCA.

KO PRIDETE DO SOTOČJA, MORATE ZAVITI V LEVO REKO SAV.

PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • PANORAMA • P

Kdaj resnica?

Državni pravdnik iz New Orleansa Jim Garrison je odkril zvezo zarote: Kennedyjevi morilci so bili bolni homoseksualci. Dokazi za njegovo teorijo: Clay Shawova moška prijateljica je bil pilot David W. Ferrie. Ferrie je spoznal Leea Oswalda in se zaljubil vanj. Spomladi leta 1962 sta se Shaw in Ferrie odločila ubiti predsednika. Pridobila sta moža, ki naj bi oddal smrtne strele: Manuela Garcia Gonzalesa. Ferrie je seznanil Oswalda z nameranim umorom in Oswald je bil pripravljen sodelovati. Oswald naj bi s svojo vlogo skrnil pravega morilca.

Pilot David W. Ferrie, Shawov prijatelj. Ferrie naj bi naročil Rubyju, naj ubije Oswalda.

Loeb. Leta 1924 sta sinova milijonarja skovala načrt in umorila otroka le zato, da bi ugotovila, kako se po umoru počuti morilec. Zelo sta bila pretkana, toda vseeno so ju dobili. Njuno dejanje je znano kot Loeb-Leopoldov kompleks. Jim Garrison je prepričan, da so Shaw, Ferrie, Oswald in Gonzales zaradi podobnega kompleksa ubili predsednika. Neki psihater in nevrolog iz Münchna meni, da se homoseksualci zaradi manjvrednostnega občutka radi združijo in hočejo napraviti »nekaj pogumnega«. V tem primeru je bilo »nekaj pogumnega« umor.

Jim Garrison je Kennedyjev umor raziskoval tri leta. Za to je potrošil le 4000 dolarjev, medtem ko je Warrenova komisija izdala 200.000 dolarjev. Prepričan je, da bo v petih mesecih zbral vse do-

kazno gradivo, da je bil predsednikov umor delo zarote. Hoče dokazati, da Oswald ni streljal sam na predsednika. Pravi storilec se imenuje

Manuel Garcia Gonzales. — Vodja zarote pa naj bi bil Clay Shaw.

Po Quicku — U. Z.

Kotiček za gorenjske humoriste Skar usak let nes pele u šola, pa j use zaston

Zadnje enkat sm neki koritu tam okol autobusna štacjona u Lok. Naenkat pa perpele en auto, k j biu še dosti nobl, ene ldi boh ved od ke. K sa začel lezt van skoz urata sm mislu, de sa se tanejmen en dan pa ena noč ukap vozil. Usi sa bli prežlufan pa scagan pa zelen ke u ksiht, ket b se po muri s kešnm zanečno šifam vozil k b bli tanejveč vihar. Pol pa le kuraža u roke uzamim pa prašam enga od kod se j to perkotalil. Debel me j pogledu pa reku: »Z Zirou«. Ja kručanal, sm mislu, a zdej ldi kar ke po nivah pa traunkah ulačja, pa spotja se ene trikat mem mostu čez Sora, de sa usi do tazadnga tak, ket b jih ena ura u pajkinu vertiu. Pol sm ja pa čez ene dva dni mogu tud sam krent gor u tist konc. Ojej, huj štrafngje pa že en cajt ne. Use res, šofer že tam pele ket ponavad, sam to ni več cesta, use pred, še kolovoz ne. Pa usak dan huj je, k ja ta velke korejte tak zrijeja. De b pa mal porihlat, pa ket zgleda še uglava ubenmu na pade.

Prou hmal se bo še kešn najdu k bo reku de se zna narest, de bama s taka športna cesta turizm zafural. Pol

se bo pa še mal pisal pa sjal, pa zgovarjal kdo j kriju, pa kdo b mogu porihlat, pa de ni dnara, naja pa se usak ve de mama ene par plačanih de se dobre izgovare spounujeja. Če men kej plačaja, b jim na uho povedu, de b že žiher tiste borežne nabral pa saj tak zrihtal ket j dol preki Jeperc, k j že neki let gmah. J že tak de tist pregovar k prau de j škoda dnara za pocen ubleka tud per nas kdaj derži, per cestah pa že bohve takera pomlad zapoverstjo.

OSA

Očiščene morske ribe v prodajalni **Žvrla** pri nebotičniku

Miha Klinar: Mesta, ceste

Domo III. DEL

Ce ne more biti »srečna« z njim tudi s Francem, ki mu je bila in morda še dekla in ženska, ki ga je v življenju.

Njena mladost je šla mimo, se zaveda. Zena je. Nesrečna žena, ki ki je ni nikoli resnično ljubil in katero se je igral. Za drugega, ki »vse«, pa je prestara. Pet let je spoznati tudi »one«, saj bi je družil vsaj pismo, vsaj nekaj vrstic.

Ce ji usoda jemlje in ne dovoli noče tudi njega, ki ji je bil vsa ljubezni in ji bil vse življenje zavedati šele pred tremi leti.

Ne, noče ga videti, dozoreva v tokrat ne bo pustila predse, pa tudi K otroku? Ali sploh ve, kakšna Franc je vendar Slavkov oče! In Slavko ima Franca še vedno.

To je spoznala že v Penzbergu, se vračala s Slavkom po tri leta njo podoba perona v Beljaku in vprašanja, ki se je prebudilo v janske vojake, ob katerih se je mislil, da je še vedno ujetnik v Francobene sledi za njim.

»Zdaj se je odkrilo, zakaj? Ni marveč v Svico in se iz Svice poteg junaški povratnik dopust in sedaj je skozi Siefankine možgane domnevo babičine besede, s katerimi blagruje. »Sedela sem na klopi,« pripoved gledala v daljavo... kakor včasih bil moj... ni bil moj ubežnik...

Clay Shaw, nekdanji direktor trgovinske zbornice new-orleanskega pristanišča. Med drugo svetovno vojno se je bojeval v Evropi in postal major ameriške armade. Po mnenju Garrisona naj bi bil vodja zarote.

bi-
lici

moni-
eva-
Ne-
v sre-
neki,
na-
stava
je in
bočija-
bont-
il ple-
na prvi
in in
je bilo
odpra-
na v
rica s
potem
tali-
no se
trajča-
kateri
koved-
imeli
seve-
aršev
zno v

noč. Svatbe so trajale pri nekaterih en dan, pri drugih en dan in eno noč, pa tudi dva dni, pač stanu in gmotnim razmeram primerno. Po zaključku svatbe sta ženina in starešina napravila obračun stroškov, potem pa je starešina razglasil, koliko bo posamezni svat plačal: 2, 3, 5 goldinarjev itd. Drobontje (kočijaži) niso plačevali. Bile pa so tudi ohceti, pri katerih niso tako pobirali denar, ampak je bilo prostovoljno. Goddec je s krožnikom v roki razglasil: »Nabiralo se bo darila za nevesto!« Ko je obhodil vse mize, je krožnik postavil pred nevesto in ženina. Nato je sledil krožnik s podobnim namenom za kuharico, potem za godca, naposled pa so se svatje začeli razhajati, eni bolj, drugi manj utrujeni in zaspani. Splošno je bilo v navadi, da so bile svatbe od novega leta do pusta ali od velike noči do prve adventne nedelje jeseni. V postnem času so bile zelo redke izjeme, da je župnik oklical mladoporočence, če pa je že do tega prišlo, je prepovedal na svatbi godbo in ples.

Fantovski običaji ob svatbah pa so bili različni od ene do druge vasi: kamela, prosjak itd. Za take prilike so se fantje našminkali in maskirali — namen vsega pa je bil, da je kaj padlo v cekar, da so pili in jedli.

Anton Zorman

Pravilno: komenski

V rubriki Gorenjski kraji in ljudje smo v zadnjem nadaljevanju zapisa o lončarstvu v okolici Komende (Glas št. 22, 22. marca letos) zapisali, da so pravilne izpeljanke iz krajevnega imena Komenda tele: komenski -a -o, Komencani -ov. Na koncu smo pozvali domačine, naj nam pišejo, kako sami to izgovarjajo, kajti to je najboljši dokaz, kaj je prav in kaj ne. Dobili smo nekaj pisem, ki kažejo, da res ni pravilna pridevniška oblika komenski, kot smo tudi trdili, da pa ljudje tudi ne pravijo komenski, kot navaja Slovenski pravopis 1962. Ljudje pravijo komenski, npr. komenska okolica, komenski zvonovi

itd. Tako se nam pisala Ivan Sivec iz Most in Jernej Jereb iz Mlake:

● Naj vam kot pisec opisa lončarstva v Komendi in okolici prvi odgovorim na vprašanje, katera pridevniška oblika je pravilna! Po Slovenskem pravopisu iz leta 1962 naj bi bila res pravilna izpeljanke od Komende komenski, čeprav ljudje tako ne izgovarjajo, kar je tudi motilo L. A. Ljudje ne pravijo npr. komenski zvonovi, pač pa komenski. Prebivalec Komende pa je Komenčan, kar Slovenski pravopis pravilno navaja. — Ivan Sivec, Moste.

● Pri nas nihče ne pravi komenski, saj sem domačin in že star, pa te besede še nisem slišal. Popolnoma tuja se nam zdi. Mi po domače pravimo komenski, pišemo pa komenski. V sosednji vasi na hišnih tablicah piše Komenska Dobrava, vsi pa izgovarjamo Komenska Dobrava, torej s in ne š. — Jernej Jereb, Mlake p. Komenda.

Kaže torej, da je pridevniška oblika res komenski, prebivalci pa so Komencani.

A. Triler

Pogovor z bralci

Naša rubrika postaja vse bolj priljubljena, bralci nas vse bolj zakladajo z zanimivimi prispevki zanjo. Najprej bo zdaj prišel na vrsto za objavo zanimiv opis značilne kmečke ohceti, ki je bila v Britofu leta 1932. Za njm bomo verjetno v nekaj nadaljevanjih objavili spomine o življenju v Besnici konec prejšnjega in v začetku tega stoletja, ki nam jih je napisal besniški rojak France Kozjek.

Vse, ki so se že kdaj oglašili v naši rubriki, in vse tiste, ki se še niso, prosimo, da nam pišete. Rubrika Gorenjski kraji in ljudje je namenjena vašim prispevkom, zanimiva bo, če boste sami pisali vanjo. Pri pisanju ne glejte na to, da so vejice pravilno postavljene in da je slovnično vse prav; to bomo že mi popravili. Prosimo le, da je napisano razumljivo, posebno pri imenih je treba na to paziti, najbolj važno pa je, da opišete vse

tako kot je res bilo, da ne pozabite na kraj, približno leto, na podrobnosti itd. O vsem, kar opisujete, skušajte povedati, kako je bilo včasih, kako je danes, kdaj se je spremenilo ali izgnilo, zakaj itd.

Predlagamo, da zdaj, ko se je začelo delo na polju, s skupnimi močmi opišemo kolobarjenje včasih in danes. Kako so se včasih vrstili posevki na isti parceli, v kakšnem vrstnem redu, kaj ste sejali oz. sadili včasih in kaj ste zdaj že opustili, na kakšnih površinah so bili posamezni posevki itd.? Treba je na konkretnem primeru (najbolje za eno kmetijo v vasi) opisati podrobno zaporedje kultur na posameznih njivah za nekaj let, zraven pa lahko tudi način obdelovanja, delovne običaje, pregovore, kakšen je bil pridelek na določeni površini, orodja pri delu, koliko ljudi je bilo potrebno za določeno delo itd. Torej le pogumno pero v roke, pričakujemo, da bomo vaše prispevke kmalu lahko objavili!

A. Triler

razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

vina

18

ga ima »rada«, noče biti »predmet«, »telo za telos« »vala« iz njegovih polmov

dvaj dni popolnoma jasno pravila mladost s človekom, je bila samo »igrača«, s tibi in ki bi mu bila rada od njega, kar je moral pozabiti in bi ji napisal

neka, ki bi ji bil »zvest«, »zvest«, ji razbil »utvaro« »oprav se je tega začela

klep in odločnost, da ga »oku ne.« »kova čustva do Franca?

je najbolj na polju, ko sta »poti« domov, oživi pred »vega vprašanja o očetu, »pogledu na uboge itali-« na Franca, o katerem je »prav že leto dni ni bilo

ni pobegnili v Španijo, »bil v Nemčijo, dobil kot »takem zaporedju se podo-« tili, med katere se mešajo »srečo.

»Na svoji stari klepi in »je prihajal... ne, ne, ni »sem le mogla misliti...

a nič zato... bil je tvoj Nemeč... ne, moja srečnica, ti ne boš čakala... vse življenje sem čakala... srečnica... srečnica... srečnica...»

Te besede, pravzaprav bolj glasovi kakor besede, se vrivajo in hočejo ustaviti plaz Stefankinih misli

plaz, ki ga je sprožil davno nekoč človek, zaradi katerega jo blagruje babica

plaz, ki ga je sprožil v Grazu

plaz, ki jo je nosil v Trst in jo naplaval v samoto

plaz, ki jo je potegnil za sabo v Innsbruck

plaz, ki se mu je hotela iztrgati, ko je prvič zaslutila, da drvi z njim v pogubo

plaz, ki se je potuhnil, da mu je vnovič nasedla v Trstu

plaz, ki se ni umiril in jo zaradi bede in ponosa, ki ji je branil, da bi si vnovič poiskala zavetja doma, tu v Borjani, potegnil v Graz in Hartberg

plaz, ki jo je odplaval po hartberškem polomu zopet v Trst, kjer si je utvarjala, da se je pomiril in ustalil in da bo naposled vendarle mogoče v njem zakoreniniti drevo življenja, a se je vendarle spremenil v plaz vojne

plaz, ki bi jo tudi brez vojne strl in pokopal v samoto njeno prevarano ljubezen in mladost...

plaz, čigar mračne naklepe je spoznala iz tistih pisem, naklepe, da ji iztrgajo sina skupaj s tisto vlačugo...

O, ta naklep, ki ga je preprečil plaz vojne, je že skoro pozabila!

»Ne, ni bil drugačen, prav nič drugačen kakor njegova pošastna mati!«

Tudi on je menil, da je otrok roba, ki jo je mogoče otrokovi materi odplačevati z denarjem; roba, ki je ugajala tisti jalovi vlačugi.

»Da, vlačugi!«

Kako neki je mogla, prešine njeno misel, čutili sočutje do te vlačuge, ko je brala po naključju novico o njenem »samomoru?«

»Kako se je le drznil priti?«

Babica pa udarja ob njo: »Srečna si lahko! Srečna! Spodaj te čaka! Spodaj...«

»Nehajte! Nehajte! Nočem ga videti! V Milje naj gre! V Milje! Na grob vlačuge!« vpije Stefi skoro histerično, in obrne hrbet in se kljubuje vzravna ob oknu.

»Nora si! Ti si nora,« reče starka, ki jo zabol. Stefi je bila njena najljubša vnukinja. Stefi še ni nikoli zakričala nanjo. Stefi ji še nikoli ni rekla žal besede.

»Nora?« se Stefi zave ob ostrih babičnih besedah, da bi ne smela na babico kričati. Babica vendar ni ničesar kriva. »Nora?« ponovi in ji hoče razodeti svojo nesrečo, a onemi, ko pod oknom zagleda njega.

»On?«

»On. Da, on! Rekla sem, da ni prikazen!«

»On?« Stefi komaj verjame.

A »on« jo pozdravlja.

Ta »on« ni Federle, marveč Lehmann...

3

Težko je po vsem tem, kar je Stefi minule dni doživljala, in po skoro histeričnih vzklikih, ki jih je izkričala nad babico in ki jih je bilo slišati po vsej hiši in celo na dvorišče, razbiti molku jez in sprostiti tok pogovora. Lehmann se opravičuje, ker je prišel nepovabljen. In Stefi se opravičuje, ker pri hiši ni tako, kakor bi bilo, ko bi vedeli, da bodo dobili gosta, obenem pa se ne čuti preveč lagodno, ker si ni utegnila urediti frizure in se obleči, kakor bi se za Lehmanno rada.

Delala je, pravi. Morala bi do večera, ko se vrne sestra, skrojiti zanjo novo obleko. Obljubila ji je. Zato ni šla z njo in drugimi domačimi in je ostala doma.

Lehmannu ob njenih besedah ni prijetno. Njena nelagodnost, nervoznost, zbežanost, nekakšna prisiljenost v glas, pogled, ki ga Stefi odmika od njega in se potem sill, da bi ga gledala v oči, vse to ga uverja, da ni preveč dobrodošel.

Prišel je, ker ji ni mogel pisati, pravi. Ta teden je imel neprijetnost. Prišel je navzkriž s svojimi nadrejenimi, vendar molči, da zaradi Stefi, ker jo je peljal v Trst in iz Trsta nazaj malodane do Borjane. Samo to reče, da se v vojski večkrat dogajajo take stvari in da človek, če je navaden vojak kakor on, lahko za sleherni neznanen prestopke dobi prepoved prostega časa.

Stefi bi rada rekla, da ve za njegov pripor, in bi ga rada vprašala o malenkosti, ki jo je zagrešil, a noče, da bi Lehmann uganil, da ga je iskala po Kobaridu, saj bi mu morala potem povedati še vse drugo. To pa bi se zanjo ne spodobilo. Ne ve, da tudi Lehmann ve, da je vpraševala po njem in da ga je prav to prineslo danes peš v Borjano, čeprav pravi, da ga je prinesla samo »lepa nedelja«, ker ga moli Stefankina navidezna zadržanost in ker dvomi, če se ga gefreiter Rasch, ki mu je pripovedoval, da je vpraševala po njem neka »vražje zapeljiva ženska« in poleg tega najbrž še »noro zaljubljena«, ni hotel samo privoščiti.

No, zdaj je tu. Ni štel kilometrov. Pot ga je kar sama nosila naprej skozi ta pomladno lepi svet. Ne bo se dolgo mudil. Samo pozdravit jo je prišel in ji prinesel nekaj pesmi, ki jih je obljubil.

Nikamor se mu ne mudi, se zboji Stefi, da bo šel in v tej »bojazni preliši, da ji je prinesel prav tisto, kar je že ves teden ali vsaj prvo polovico minulega tedna tako željno pričakovala.

Miha Kastelic

Ze kar v navado nam je prišlo, da k pesnikovim pristranim prijateljem štejemo le Matijo Copa, Andreja Smoleta in Emila Korytko. Kdaj pa kdaj tudi koga drugega, npr., Ignacija Holzapfla, Jerneja Levičnika, Blaža Crobatha, Janeza, Copa, Blaža Potočnika, Urbana Jarnika pa Martina Slomška, Stanka Vraza, Fausta Gradiška, Benvenuta Crobatha in še koga. Le Mihe Kastelica ne.

Marljivi Čbeličar

Pa vendar je bil mož tako tesen delovni tovariš pesnikov! In tako zaslužen kot izdajatelj in pravi urednik vseh petih zvezkov Krajske Čbelice, ki so ji dali prav Prešernovi pesniški prispjevki neminljiv sijaj!

Miha Kastelic (1796 — 1865) je študiral pravne in politične vede na Dunaju, bil potem nekaj let v službi pri ljubljanski komorni prokuraturi in pri ilirski upravi državnih posestev. Od l. 1825 pa vse do upokojitve v l. 1865, torej celih štirideset let, pa je Kastelic služboval v licealni knjižnici, sprva kot skriptor, zadnja leta pa kot bibliotekar.

Zgodovinska zasluga Kastelčeva je, ustanovitev literarnega almanaha Krajske Čbelice. S tem je izvršil pravo epohalno delo v slovenskem slovstvu. Krajska Čbelica je resnični mejnik v razvoju slovenske poezije.

Tudi sicer je pomenil izid almanaha, ki je bil umetniško na vse drugačni višini kot so bile nekdanje Pisarnice, tehten kulturni dogodek v naši književni zgodovini. Čbelica je domače izobraženec opozorila na lepoto in moč slovenskega jezika in budila v njih smisel za literarno umetnost, predvsem seveda za poezijo.

Urednik Kastelic je popravljal in pilil prispevke vseh sotrudnikov Čbelice. Torej je bil pravi urednik! Celo Prešeren je sprejel kak Kastelčev popravek, ponajveč se ve, pravopisnega značaja.

Sicer pa je bil Miha Kastelic tudi sam pesnik, kdajpa kdaj celo kar spreten verzifikator. Dosti mojstrsko je obvladal stance in distih. Glavna njegova zasluga pa je, da je organiziral literarno delo, zbral sotrudnike in na svoje stroške tiskal Čbelico.

Pošteno je priznal vse te Kastelčeve zasluge tudi sam Prešeren v znamenitem so-

Miha Kastelic (1796 — 1868)

netu Mihi Kastelcu, kjer pravi med drugim: »Ti si nas zbudil, zbral ob hudim časi.« Ker »B'le zapuščene so Parnasa trate« in »molčali so glasovi lire zlate«.

Zasenčena podoba

Cetudi je od Kastelčevih časov minilo že skoraj pol-

drugo stoletje, je človeška podoba tega literarno sicer tako zaslužnega Čbeličarja, še vedno hudo motna, skoro umazana. V glavnem seveda pod vplivom Ernestinih spominov in Lenkinih pripovedi! Brez sočutja, ki bi ga sicer smeli pričakovati od obeh žensk, sta nagrmadili na Kastelčev spomin toliko neprijetnih črt, toliko sumničnej, namigavanj, očitkov in graj — da ta učenj, nadarjeni in marljivi (čebelje marljivi!) naš literat bržčas ne bo nikoli mogel biti do cela rehabilitiran.

Sicer zvane Lenkine besede, ki jih je dala svojim grajam, kot le kako opravičilo:

»To pa moram reči, da se doktor s Kastelcem — kakor z nobenim drugim človekom — ni kregal. Je bil doktor tako nežrečeno miroljuben in pravicoljuben.«

»S Kastelcem sta še bukve skup pisala. Če sta se takrat kdaj skodreala — mogoče. To je pogosto pri šolanih ljudeh.«

»Tudi v času svoje smrtne bolezni, doktor ni imel zoper Kastelca besede.«

»Jaz sem vam (t. j. prof. Tomu Zupanu, op. C. Z.) pripovedovala le o Kastelcu kot človeku. Sicer sem pa velikokrat slišala, da je z Matijo Copom in našim doktorjem, mnogo storil kot učen mož.«

Od Ernestine in od Lenke še zvemo, da je Kastelic kazal neko določeno skrb za Ano Jelovškovo. Da ji je prinašal od Prešerna preživnino za otroka. In da ji je po pesnikovi smrti pisal razne vloge na urade in sodišča. Ali je vse to opravljal iz človekobjubnih razlogov ali pa so bili vmes skriti erotični nagibi — te sodbe si niti danes nikakor ne moremo lastiti.

Zmotne sodbe

Morda pa se bo kdaj našlo spretno pero, ki bo napisalo pravično psihoanalitiško študijo o Mihi Kastelcu, tem zapletenem značaju, domnevno tako polnem nasprotujočih si potez. Zazdaj pa lebdijo pred našimi očmi še vedno tako temna Kastelčeva podoba...

Vse kaže na to, da čas vendarle vedno ne zbrši, niti ne ublaži vseh potez na slikah, ki so se nam tako trdno vcepile v razum.

Odločno se je že postavil v obrambo Mihe Kastelica profesor Kidrič.

»Zdi se, da je približala skupna borba za četrti zvezek Krajske Čbelice Prešernu tudi izdajatelja Kastelca, ki se je v njej izkazal za moža enako kot Čop. Prešeren ni imel morda Kastelca nikoli tako rad, ko med to borbo. Vse Kastelčeve odbijajoče lastnosti je postisnil ob stran, a v svetli luči mu je žarela nasproti le velika njegova zasluga: ustanovitev, financiranje in moška bramba stvari, katere obstoj se mu je zdel bistveni pogoj za slovenski prepород.«

Ker po četrtem zvezku Čbelice, ki je izšel l. 1833, nikakor ni hotel slediti še peti zvezek (gradivo zanj je bilo že zdavnaj zbrano), je začel Prešeren Kastelca sumiti, da ne izda nove knjire zato, ker naj bi dosodanje Čbelice Kastelcu »nosile permalo«. Celo Celakovskemu je pisal čezenj, češ, da se Kastelic raje ukvarja z drugačno »Čbelorejo«. To svoje negativno mnenje je vcepil celo Poljaku Korytku.

A vse kaže na to, da je Kastelca motil le strah, da bi v službi ne napredoval, če bi izdal novo Čbelico s prispevki, ki strogi cenzuri ne bi bili všeč.

Prof. Kidrič je po vsem tem sklepal, da očitki, ki so merili na Kastelčev domnevno slab značaj, na sebičnost in na materialistično previdnost pri izdajanju Čbelice, le niso imeli prave osnove: »Človeku se kar nehoče vsiljuje misel, da je bila ta Prešernova obsodba glede Čbelice, prav tako malo pravična, kakor so bile sumnje, da je bil Kastelic sokrivec Copove smrti v Savi.«

Trpka resničnost

Miha Kastelic pa seveda res ni bil brez človeških napak. Kateri polnokrven možak pa je brez njih? V takratni majhni čednostni Ljubljani, je bilo opravljanje tercialkam v posebno slast. Ni jim ušla nobena zmotnjava, vtikale so se v intimno življenje vseh vidnejših meščanov — kradle dobro ime, ki ga ni mogoče nikoli več vrniti. Zlo pa je pravzaprav v tem, da so nam pri nas cela stoletja vbijali v glavo, da je grdo vse, kar je človeškega.

No in ob Kastelčevem zasebnem življenju je bilo bere za malomeščanske oprav-

ljivke dovolj: bil je trdovraten samec — po njihovem mnenju seveda zato, da si je laže menjaval mladoletne gospodinjne, s katerimi je živel začasno zakonsko življenje.

Koliko bolj bridka pa je bila resnica: Kastelic je do l. 1850, ko je bil po dolgih letih čakanja, le imenovan za bibliotekarja (kustosa) ljubljanske licealne knjižnice, živel prav slabo. Vdijal se je v slabo plačanih službica, delal celo ob prostem času (pri dr. Crobathu) in se ukvarjal še s čebelami, da bi se slab gmoten položaj malo izboljšal.

Bil pa je menda res bolj take nature, da je dosti denarja potreboval za svoje večje potrebe in posebna nagnjenja. Vodil je vedno lastno gospodinjstvo; pri njem je nekaj časa stanoval tudi Prešeren.

Toda, ko so se Kastelcu življenjske okoliščine le toliko izboljšale, da je mogel misliti na poroko, je to tudi izvedel: 6. novembra 1854 je tedaj že 58-letni možak vzel v zakon 46-letno Gorenjko Julijano Marijo Homanovo. Poroka je bila na Bledu.

Vrnjen rokopis

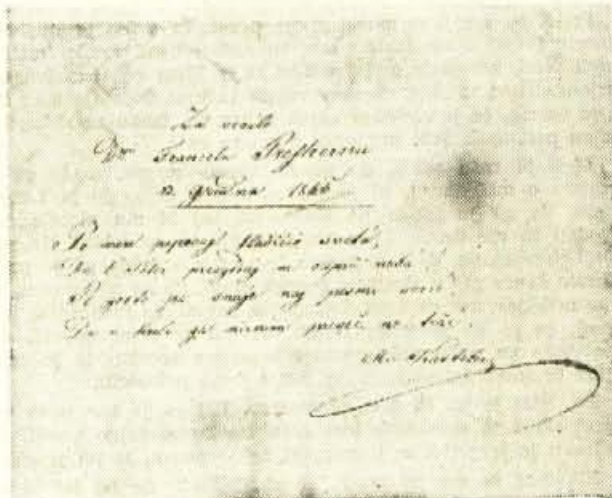
V našem zadnjem zapisu smo le bežno omenili, da smo iz Prage hkrati s fragmentom Prešernove Zdravljice, dobili nedavno vrnjen tudi originalni Kastelčev rokopis manj znane njegove pesmi Za vezilo Dr-ju Francetu Prešernu 3. grudnia 1845. V pesmi svetuje Kastelic Prešernu, naj zmerno uživa slaščice sveta, če hoče še dolgo živeti; raje naj snuje nove pesmi.

Nesporna Kastelčeva zasluga je, ohranitev Vodnikovih in Copovih rokopisov. Pa tudi vrsta Prešernovih avtografov je ohranjena, ker je bila zbrana v gradivu za Čbelico.

To rokopisno gradivo in tudi skoro celotna Kopitarjeva knjižnica, ki jo je Kastelic svoj čas odkupil, je z bibliotekarjevo literarno zapuščino prišlo v javno lastništvo.

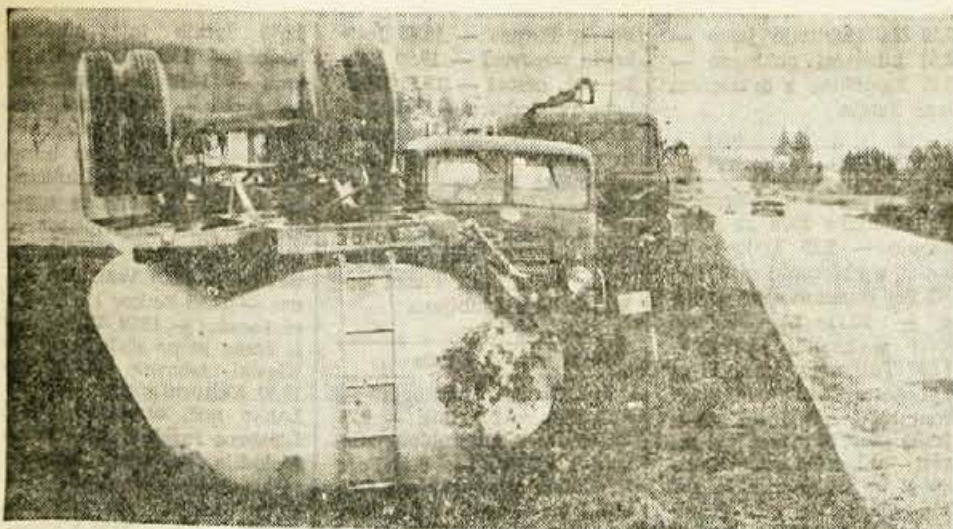
Lepo pa se je Kastelic odločil pesniku že v prvih dneh po smrti, Novice so 14. svečana (februarja) 1849, na uvodnem mestu priobčile Kastelčevo žalno pesem Na grobu slavniga pesnika.

CRTOMIR ZOREC

Kastelčev rokopis

Po Prešernovih stopinjah

S petka na soboto točno ob polnoči, se je na cesti I. reda pri bencinski črpalki v Radovljici odpela cisterna z mazutom, ki jo je vozil kot priklopnik italijanski voznik Ubaldo Križman (46) iz Trsta. Voznik je bil vinjen in je zapeljal s cestišča, kar je bil verjetno tudi vzrok, da se je cisterna odpela. Ne da bi vedel za to, je italijanski voznik odpeljal s tovornjakom naprej do Jesenic, kjer je z avtomobilom zadrl še v železna vrata pri vходу v železarno. Ko so ga organi milice na Jesenicah vprašali, kje je izgubil cisterno, jim je odvrnil, da sploh ne ve, kje bi lahko ostala. Odvezli so mu kri za preiskavo in potni list ter zoper njega uvedli postopek pri sodniku za prekrške. — Foto: Franc ePrdan

S konjakom popil tudi strup

V soboto si je v gostilni »Marinške« v Naklem vzel življenje 37-letni Leopold Mežak, stanujoč v delavskem naselju v Naklem. Mežak je prišel v gostilno in naročil dvakrat po pol deci konjaka. V drugi kozarec je dal strupen prašek in ga popil. Kmalu zatem se je zgrudil mrtev. — sš

Velik požar v Bohinju

V ponedeljek ob 21.25 je v nakladalni lopi lesno-industrijskega obrata Tomaž Goddec v Bohinjski Bistrici izbruhnil požar. Pogorelo je za približno 40 milijonov uskladiščenega lesa, ki je bil pripravljen za odpremo. Vzrok požara še ni znan. Domnevajo, da ga je povzročila iskra iz dimnika lokomotive, ki je ob 20. uri vozila po industrijskem tiru ob tem obratu. Požar so pogasili gasilci iz Bohinja in obrata LIO v Bohinjski Bistrici.

Požar je nekdo od prisotnih izkoristil še za krajšo 345.000 starih dinarjev. Storišča so izsledili in ga izročili javnemu tožilstvu. — sš

Otrok nepoškodovan, mati z zlomljeno nogo

20-letna Majda Lumpert z Jesenic je v ponedeljek peljala v vozičku dva in pol meseca starega otroka, ko je pripeljal mimo mercedes LJ 408-44, last AMD Jesenice, ki ga je upravljal 30-letni Alojz Lavreka. Pod vodstvom

inštruktorja Alojza Banoška se je Lavrek učil vožnje. V križišču cest Toneta Tomšiča in Ukove je mercedes zaneslo v desno in je pritisnil ob ograjo Majdo Lumpert. Zlomila si je desno nogo v kolenu, otrok pa je ostal nepoškodovan. — sš

Nepredvidni pešec

V nedeljo ob 17.20 se je na cesti II. reda v Sp. Brniku pri hiši št. 53 hudo ponesrečila 53-letna Marija Urh iz Podrečja.

Voznica osebnega avtomobila LJ 479-78 Rozalija Bobnar iz Cerkelj je vozila z Lahovč proti letališču. V Sp. Brniku pa ji je iz leve strani nenadoma pritekla na cesto Urhova. Kljub zaviranju Bobnarjeva nesreče ni mogla preprečiti in je zadela Urhovo, ki je dobila nekaj hudih ran. — sš

Pobeglega voznika izsledili

O prometni nesreči, ki se je pripetila 26. marca na Kolodvorski cesti v Trzinu, pri kateri je bila hudo ranjena pešakinja Jožica Štefe, voznik pa je po nesreči pobegnil, smo že poročali. V soboto, 1. aprila, pa se je organom milice pobegli voznik prijavil. Bil je Vido Poljanec iz Ljubljane, zaposlen kot strojni tehnik v tovarni Saturnus.

Poljanec je pripeljal v Trzin z Ljubelja. Z njim je bil v avtomobilu tudi njegov prijatelj Simon Smuk z Retenji 40, ki pa je organom milice povedal, da voznika ne pozna in je bil je slučajni potnik v avtomobilu. Kasneje se je izkazalo, da sta dobra prijatelja in se poznata že od osnovne šole.

Tako je Smuk s svojimi izjavami, takoj po nesreči, hotel zaščititi Poljanca. — sš

Prevrnil se je na streho

Na cesti II. reda pri vasi Studeno se je v nedeljo ob 15.15 zgodila huda prometna nesreča med osebnima avtomobila zastava 750, ki ga je vozil Jože Blaznik (44) iz Češnjice pri železnih in zastava 600, voznik Nikolaj Mesec, doma iz Skofje Loke. Blaznik je vozil z zmerno hitrostjo iz Studena proti Selcam. Pod Jožkovim klanecem je zavijal v levo in nakazal smer. Za njim vozeči Mesec je to opazil šele, ko ga je nameraval prehiteti. Začel je zavirati. Pri tem ga je začelo zanašati in se je prevrnil na streho. Voznik Mesec ni bil ranjen. Na avtomobilu je škode za 700.000 starih dinarjev. — sš

Hiša v plamenih

V hiši Jožeta Bedena, Spodnji Plavž 12 na Jesenicah je v ponedeljek okrog 23. ure nenadoma začelo goriti podstrešje. V enonadstropni hiši sta bila lastnik Beden in njegov brat. Do požara je prišlo zaradi tega, ker so bila zunanja vrata pri dimniku odprta, na notranjih vratih pa je bila manjša luknja. Na stavbi je škoda za približno milijon in pol starih dinarjev, lastnik pa je imel zavarovano za milijon. Požar so pogasili gasilci iz železarne. — sš

Konferenca turističnega društva Kranj Priprave na mednarodno turistično leto

Skupaj s Tržičem bo društvo izdalo barvni prospekt — Najprej je treba pomagati lastnikom zasebnih turističnih sob

V sredo, 29. marca, je bila v Kranju letna konferenca Turističnega društva Kranj.

Predsednik upravnega odbora Turističnega društva je uvodoma poudaril, da bi v letošnjem mednarodnem turističnem letu moralo društvo še bolj sodelovati z delovnimi organizacijami ter občinsko skupščino.

Na konferenci so tudi opozorili, da bi med glavno turistično sezono morale biti trgovine v Kranju bolj založene.

Predstavniki Gorenjskega muzeja v Kranju je menil, da v naših turističnih prospektih premalo omenjamo zgodovinske spomenike, za katere se turisti, posebno tuji, zelo zanimajo. Takšnih zanimivosti pa je v kranjski občini precej. Predlagal je tudi, da bi turistično društvo pripomoglo, da bi v Kranju osvet-

lili nekatere zanimive zgradbe v starem delu mesta. Tako je že menda predvideno, da bodo letos osvetlili Pungrat, kjer nameravajo razen tega odpreti tudi bife in galerijo.

Predstavniki sveta za turizem pri občinski skupščini pa je poudaril, da bi se pred pričetkom glavne sezone morali narediti prednostni red tistih del, ki so najbolj nujna. Predlagal je tudi, da bi društvo in recepcijska pisarna morala pomagati lastnikom zasebnih turističnih sob z nasveti, jim preskrbeti reklamno gradivo in morda organizirati predavanja o kulturnih in zgodovinskih zanimivostih v občini.

Po končani konferenci pa je bilo še predavanje, spremljano z barvnimi diapozitivi o Afriki in Aziji. Predaval je Stane Tavčar.

A. Zalar

Na kranjskogorskih žičnicah

Skoraj milijon prevozov

Če bi se letošnja snežna odeja v Kranjski gori zadržala le še teden dni, pa bi dosegli svojevrsten rekord. Računi so namreč pokazali, da bi prav ob letošnji največji smučarski prireditvi pri nas FIS I A tekmovanju dosegli milijontega potnika na žičnicah. Toda muhasto vreme je opravilo svoje. 8. marca je bilo na primer na vlečnici Preseka, ki je najbolj prometna pri nas, še 4000 prevozov, naslednji dan pa nobenega več. Vlečnica »Preseka« je to zimo začela obratovati 21. novembra in je opravila 680 obratovanih ur. Poprečno je bilo na njej 455 smučarjev na uro, kar dokazuje visoko izkoriščenost naprave. To je tudi prva naša vlečnica in najbolj priljubljena.

Na splošno je kolektiv žičnice Vitranec v Kranjski gori zadovoljen z letošnjo sezono. Na svojih napravah so imeli kar 973.321 prevozov ali za 209.000 več kot lani vse leto. Prav gotovo se ta promet odraža v ostalih storitvah, v gostinstvu, trgovini in prometu. Kolektiv žičnice pa se je že lotil vzdrževalnih del na žičnicah, medtem ko je na zgornjem pobočju Vitranca še vedno možna smuka.

Letošnja sezona v Kranjski gori je pokazala, da se kraj dobro razvija, da pa postajajo tereni za smučanje premajhni in zmogljivosti žič-

nic ob konicah prav tako premajhne. Kolektiv bo letos uresničil nekatere svoje načrte, ki jih je sprejel že lani. Med drugim bo letos zamenjal pogonske naprave pri sedežnici in z novimi povečal hitrost, tako da bo zmogljivost spodnjega dela sedežnice za 120 oseb na uro večja. Tudi sedanjo vlečnico na Bukovniku, ki je bila najmanj obiskana, bodo prenesli na smučišča med sedežnico in Brsnino. Hkrati jo bodo podaljšali, da bo dolga okrog 450 metrov, podaljšali bodo tudi »Mojsca« za okrog 100 m in opravili več terenskih del. Zavrvali bodo griče in izruvali panje pri izstopni postaji Preseke ter uredili nekaj drugih pobočij.

J. P.

AMD Jesenice lani 218 novih voznikov

Avto-moto društvo na Jesenicah ima okoli 400 članov. Njegova glavna naloga je da vzgaja nove voznike. Tako so lani v šestih tečajih izšolali 218 voznikov. Za pouk imajo na razpolago pet lastnih vozil, ki jih vzdržujejo v svoji delavnici, kjer nudijo storitve po znižani ceni tudi članom društva.

— bb

SREDA — 5. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Melodije za soliste in orkester — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Nekaj stare glasbe — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Z narodno pesmijo po Jugoslaviji — 12.10 Jugoslovanski pevci zabavnih melodij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Don Pasquale — prizori iz opere — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Melodije

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Majhen recital violinista Slavka Zimška — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naš razgovor — 19.05 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Orfej in Evridika — opera — 21.15 Iz jugoslovanske orkestralne glasbe —

22.10 Za ljubitelje jaza — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Zaplešimo z orkestrom Gene Persin

CETRTEK — 6. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Trije vojni motivi v zborovski glasbi — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Jugoslovanski pevci v znanih operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Domači ansambli narodno-zabavne glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Ob zeleni Ljubljani in druge iz naše starejšje glasbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koračnice in intermezzo — 14.45 Lirika za otroke — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Zvočni razgledi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15

Pevski Parnas — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer umetniške besede — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.10 Ruski samospevi enega stoletja — 23.05 Nove skladbe Atija Sossa igra Plesni orkester RTV Ljubljana

PETEK — 7. aprila

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Četrte ure z ansambлом »Crveni koralji« — 9.40 Poje mladinski zbor osnovne šole iz Sežane — 10.15 »V pomlad« — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Popevke s tekočega traku — 12.10 Na obisku pri bolgarskih zabavnih ansamblih in orkestrih — 12.30 Kmetijski nasveti —

12.40 Igrajo tuje pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 S popevkami po svetu — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica — Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.40 Mladinska oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Pečkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Klasični zabavne glasbe — 18.50 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Melodije slovenskih skladateljev zabavne glasbe — 20.20 Tedenski zunanje-politični pregled — 20.30 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Mojstri sodobne glasbe — 22.50 Literarni nokturno — 23.05 Nočni mozaik jaza

SREDA — 5. aprila

9.40 TV v šoli, 10.35 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli (RTV Zagreb) — 15.45 Angleščina, 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.05 Poročila, 17.07 Smer sedmi otok, 17.30 Kult tovara, 17.55 TV obzorje (RTV Ljubljana) — 18.15 Tisočkrat zakaj (RTV Beograd) — 19.00 TV postojanke, 19.30 Mozaik kratkega filma (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.37 Veseli dan, ali Matiček se ženi, 22.50 Hotelclub de Rotterdam 23.05 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program:** 17.55 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.15 Tisočkrat zakaj (RTV Beograd) — 19.00 Vas za nasipom, 19.30 TV pošta (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci, 20.00 TV dnevnik, 21.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.25 Poljudno-znanstveni film (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja, 20.37 Celovečerni film, 22.05 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

CETRTEK — 6. aprila

9.40 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina, 11.30 Glasbeni pouk (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 TV v šoli (RTV Ljubljana) —

16.40 Glasbeni pouk (RTV Beograd) — 17.05 Poročila, 17.10 Tik tak (RTV Ljublj.) — 17.25 Slike sveta (RTV Beograd) — 17.55 TV obzorje, 18.15 Kalcidoskop (RTV Ljubljana) — 18.25 Pevka Marisso Barosso in baletni par francoske TV, 19.00 Dežurna ulica (RTV Beograd) — 19.40 Cik cak, 19.54 Medigra (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 Aktualni razgovori (RTV Beograd) — 21.10 Nastop simfoničnega orkestra iz Cincinnatija (RTV Zagreb) — 22.10 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi program:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Spored JRT, 19.54 Lahko noč, otroci, (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.05 Poročila (RTV Skopje) — 22.10 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

PETEK — 7. aprila

9.40 TV v šoli, 10.35 Angleščina, (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.50 TV v šoli, 15.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.05 Poročila, 17.10 Razbojniki iz Kardemomme, 17.55 TV obzorje, 18.15

Filmski pregled, 19.30 Koncert za flavto (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.37 Moby Dick, 22.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program:** 17.55 Včeraj, danes, jutri, 18.15 Novele, (RTV Zagreb) — 18.45 Dokumentarni film, 19.05 Spekter (RTV Beograd) —

19.54 Lahko noč, otroci (RTV Skopje) 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 16.10 Angleščina (RTV Beograd) — 17.05 Poročila (RTV Skopje) — 20.30 Propagandna oddaja 20.37 V smeri kazipota, 22.05 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

TELEVIZIJA

P-MARKET

II. izlet »Prehrane« za svoje potrošnike

štiri dni z avtobusi

Budimpešta
Bratislava - Dunaj

od 29. aprila do 2. maja

Cena 400,00 N din

Prijave sprejemajo do 10. aprila 1967 P-marketi v Kranju in Skofji Loki ter na Jesenicah

Jesenice »RADIO«

5. aprila ameriški film STANLIO IN OLIO

6. aprila nemški barvni CS film POSLEDNJA JEZA V SANTA CRUZ

7. aprila angleški CS film BUNNY LAKE JE IZGINJILA

Jesenice »PLAVŽ«

5. aprila nemški barv. CS film POSLEDNJA JEZA V SANTA CRUZ

6. aprila sovjetski film CLOVEK BREZ POTNEGA LISTA

7. aprila sovjetski film CLOVEK BREZ POTNEGA LISTA

Žirovnica

5. aprila ital. barv. CS film NOCI ORIENTA

Dovje-Mojstrana

6. aprila ital. barv. CS film NOCI ORIENTA

Kranjska gora

6. aprila ameriški film STANLIO IN OLIO

7. aprila ital. barv. CS film NOCI ORIENTA

Obiščite nas in se poslužite ugodnega nakupa na Spomladanskem sejmu od 8. do 17. aprila 1967 v Kranju

SPALNICE, KOMBINIRANE OMARE, KAVCI, OTOMANI, KUHINJSKI ELEMENTI, JOGI VLOZKI, PLAŠCI, KOSTIMI, HLACE, PLETENINE, SRAJCE, NOGAVICE, POSTELJNINA, ČOKOLADA »GORENJK«

Nedeljski plesi

Zaradi pomladanskega sejma v prostorih Del. doma odpade nedeljski ples v nedeljo, 9. in 16. aprila. Prihodnji ples bo 23. aprila ob 18. uri

Prodajam

JARCKE in piščance za zakol prodajam, Naklo 4. telefon 22-176 1686

VW-export model — prodajam za 9800 N din. Stucin, Preska 3, Tržič 1687

Prodajam pujske, Poženk 17, Cerklje 1688

Prodajam motorno kosilnico znamke GUTBROD, primerne tudi za hribovit teren. Cof Jože, Virlog 5, Skofja Loka 1689

Prodajam 3 prašiče po 30 kg, kravo mlekarico po telitvi in 1000 kg sena, Rozman, Češnjica 5, Podnart 1690

Prodajam enostanovanjsko hišo, oddaljena 2 km od Sk. Loke. Ponudbe poslati pod »Vseljivo jeseni« 1691

Prodajam otroško zloziljivo posteljico s posteljnino, Poizve se vsak dan Trilar, Sv. Duh 12, Sk. Loka 1692

Ugodno prodajam zaradi ženitve avto fiat 750, letnik 66. s prevoženimi 7000 km, Ambrožič Tončka Sp. Laze, Zg. Gorje 1693

Prodajam enobrazdni plug obračalnik za Steier, Zg. Bitnje 44, Zabnica 1694

Prodajam lahek traktorski plug, Miaka 27, Komenda 1695

Prodajam bukova drva in seme črne detelje, Poženk 34, Cerklje 1696

Prodajam kuhinjsko opravilo, trodelno omaro in divan.

Ogled v popoldanskih urah od 13. dalje. Lasič, Partizanska 23/II, Kranj 1697

Prodajam suhe smrekove deske in plohe 25 in 50 mm. St. Loka 11, Sk. Loka 1698

Prodajam borove plohe, Miller Marija, Voklo 51, Senčur 1699

Prodajam teljco po izbiri, 13 mesecev staro, Jama 16, Kranj 1700

Prodajam posetvo v bližini Tržiča. Ponudbe poslati pod »Gorenjska« 1701

Prodajam kosilnico »bauz« s konjsko vprego. Voglje 63, Senčur 1702

Prodajam moped na tri preštave, Gor. vas 38, Reteče 1703

Prodajam suhe borove plohe in smrekove deske. Naslov v oglasnem oddelku 1704

Motorno koło VIKTORIA — Bergmeister (1954), dobro ohranjeno zelo ugodno prodajam. Praprotnik, Radovljica — Predtrg, Serčerjeva 1 1705

Prodajam deske 20 mm za napušč. Naslov v oglasnem oddelku 1706

Prodajam nekaj slame, Luže 15, Senčur 1707

Prodajam brezhiben fiat 750 s 46.000 km. Naslov v oglasnem oddelku 1708

Prodajam prašiča, 100 kg težkega. Trata 8, Cerklje 1709

Pri trgovskem podjetju »KURIVO« Kranj dobite butan - propan plin.

Prodajam seme črne detelje, Suha 18, Kranj 1710

Prodajam rabljeni gradbeni les ter nekaj novih desk in plohov, Informac. Prezelj, telefon 21078 Kranj 1711

Prodajam kuhinjsko opravilo dobro ohranjeno. Naslov v oglasnem oddelku 1712

Prodajam večjo količino semenskega krompirja igor in vprežni kultivator. Voglje 90, Senčur 1713

Prodajam slamo ali zamegnjam za peso. Trstenik 2, Golnik 1714

Prodajam dobro ohranjeno otroško posteljico. Ogled, Gorjanc, Koroška 4, Kranj 1715

Prodajam semiški krompir viktoria. Voglje 50, Senčur 1716

Kupim

Kupim otroški voziček za dvojčke. Naslov v oglasnem oddelku 1717

Ostalo

Dam v najem garažo po dogovoru. Sorl Cilka, Sebenje pri Bledu 1718

Iščem inštruktorja za tematiko in angleščino za osemletko. Naslov v oglasnem oddelku 1719

Od Plevne do Transturista sem izgubil žepno uro »omega«. Najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne Krelju Antonu, Kidričeva 14, Sk. Loka 1720

Za obrt potrebujem 10.000 N din posojila. Ob letu vrnem 15.000 N din. Imam dobro garancijo. Ponudbe poslati pod »Garancija« 1721

SAP — LJUBLJANA
TURISTIČNI BIRO

prilaga v času od 28. maja do 1. junija zanimivo potovanje na OTOK ELBO.

Na tem potovanju boste spoznali lepote, zgodovinske in naravne znamenitosti tega otoka na Tirenem morju in še drugih znanih italijanskih mest.

Prijave sprejemajo do 5. maja naše poslovalnice v Ljubljani, Brežicah, Krškem, Hrastniku, Trbovljah, Zagorju, Kočevju, Cerklji in Idriji.

PRIPOROČAMO SE ZA NAROCILA NASIH TURISTIČNIH AVTOBUSOV ZA POUČNE EKSKURZIJE. ZAKLJUČENIM SKUPINAM NUDIMO POSEBEN POUST.

Gorenjski muzej v Kranju oddaja s 1. 9. 1967 v najem za določeno dobo prostore v pritličju in v I. nadstropju poslovne stavbe v Kranju, Tavčarjeva 43 (poleg Prešernovega gledališča) v skupni površini 841 m². Stavba je primerna za kakršnokoli dejavnost z izjemo montaže težjih strojnih naprav. Vse informacije osebno ali po telefonu 21-898 Kranj, Titov trg 4.

Komisija za delovna razmerja

Hotela JELOVICA Bled

razglašajo za sezono 1967 naslednja prosta delovna mesta:

- 2 evidenčni blagajničarki
- 1 kubarico
- 12 pomožnih kuharic
- 10 pomivalc
- 6 pomožnih vratarjev
- 10 sobaric
- 2 čistilki
- 4 točajke
- 1 perico
- 1 likarico
- 1 pomožnega delavca

Pogoji:

Pod 1. srednješolska izobrazba z vsaj 3-letno prakso na podobnem delovnem mestu,

Pod 2. KV delavec z vsaj 3-letno prakso,

Pod 3. PKV delavec ali NKV delavec s 3-letno prakso v kuhinji,

Pod 4. za to delovno mesto ni potrebna kvalifikacija

Pod 5. znanje dveh tujih jezikov, nemškega in italijanskega, 3-letna praksa v hotelu,

Pod 6. PKV delavec z znanjem enega tujega jezika ali NKV delavec z znanjem enega tujega jezika ter 3-letno prakso,

Pod 7., 9., 10., 11. za ta delovna mesta ni potrebna kvalifikacija,

Pod 8. PKV delavec ali NKV delavec s 3-letno prakso v gostinstvu.

Nastop službe s 1. ali 15. majem 1967.

S stanovanji podjetje ne razpolaga.

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Obrtno podjetje Tržič

razglašajo po sklepu UO in določilih pravilnika o delovnih razmerjih prosto delovno mesto

gradbenega tehnika

pogoj: dokončana srednja tehnična šola in zaželeno praksa. Osebnih dohodkov po pravilniku o razdelitvi osebnega dohodka. Nastop službe takoj.

Živilski kombinat »ŽITO«
Ljubljana, Šmartinska 154,
»Pekarna« Kranj
Kranj, Dražgoška 6 in
»Pecivo« Kropa
Kropa na Gorenjskem

obveščajo vse cenjene odjemalce, da sta se po sklepu njihovih delovnih skupnosti

s 1. aprilom 1967 pripojili
k Živilskemu kombinatu »ŽITO«
Ljubljana, Šmartinska 154

»Pekarna« Kranj, ki bo odslej poslovala kot »ŽITO« Ljubljana, delovna enota »Pekarna« Kranj in »Pecivo« Kropa, ki bo odslej poslovala v sestavi »ŽITO« Ljubljana, delovna enota Gorenjska.

Vsem cenjenim odjemalcem se priporočamo za nadaljnje uspešne poslovno sodelovanje!

Delovne skupnosti
Živilski kombinat »ŽITO« Ljubljana
»Pekarna« Kranj
»Pecivo« Kropa

Za potrebe**XVII. Gorenjskega sejma,**

ki bo v Kranju od 4. do 15. 8. 1967, razpisujemo naslednja začasna delovna mesta:

- Za potrošniško modno revijo:
 - 5 manekenk
 - 1 manekena
 - 2 otroka (par)
- Tehničnega vodjo revije
- Za ozvočenje:
 - 2 napovedovalca (moški in ženska)
- mlajšo osebo za pomoč v komerciali
- 8 blagajničark
- več čuvajev in smažilk

POGOJI:

pod 1. — prijetne zunanosti, starost nad 16 let, otroka od 5—10 let

pod 2. — modni kreator, poznavalec tekstilne stroke in oblačanja

pod 3. — nekaj prakse in delno znanje nemškega jezika

pod 4. — znanje nemškega jezika, delno italijanskega in šoferski izpit

pod 5. — starost nad 18 let

pod 6. — osebe sposobne za čuvajsko in fizično

Pismene ponudbe sprejema uprava Gorenjskega sejma Kranj, Staneta Zagarja 27. Rok za prijave je 15. aprila 1967.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma- looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni- na: letna 24.—, polletna 12.— N-din. Cena posamez- nih številčk 0,40 N-din — Mali oglasi: 0,6 do 1 N-din. Naročniki imajo 20% po- pusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

III. mednarodno tekmovanje v smučarskih skokih za pokal Kranja Zmagovalca Oman in Triglav

Na Pokljuki je bilo v ne- deljo tradicionalno tekmo- vanje za pokal Kranja pod pokroviteljstvom občinskega odbora SZDL Kranj v smučarskih skokih na 45-m in 30-m skakalnici. Nastopilo je 52 tekmovalcev iz Avstrije, Italije in 8 slovenskih klubov. Po koledarju bi moralo biti to tekmovanje si- cer v Kranju konec februar- ja, vendar zaradi slabih snež- nih razmer letos ni bilo mo-

či izvesti tega tekmovanja. Ekipni prehodni pokal je letos osvojila ekipa Triglava, kljub temu, da je v članski konkurenci nastopila dokaj oslabiljena. Prireditev je bila na dokaj kvalitetni ravni in je bila odlično organizirana.

REZULTATI: Člani — 1. Oman (Tr) 224,3 (46, 48,5), st. mladinci — 1. M. Schnabl (Avstr.) 182,9 (40,5, 41), ml. mladinci — 1. F. Mesec (Tr) 185,5 (39,5, 41), st. pionirji 1. Walkner (Avstr.) 150,9 (24,5, 24,5), ml. pionirji — 1. Gratzler (Avstr.) 156,0 (24,5, 26).

J. Javornik

Pokal za naj- boljšega gorenjskega športnika

V soboto (1. aprila) je uredništvo Glasa med veli- kim nagradnim žrebanjem Glasovih naročnikov v Pod- nartu in ob 20-letnici izha- janja lista podelilo prehod- ni pokal najboljšemu gorenj- skemu športniku v letu 1966, znanemu jesenskiemu hoke- jistu Albinu Felcu. Obenem so izročili v trajno last pla- koto smučarskemu skakalcu Ludviku Zajcu z Jesenic, najboljšemu gorenjskemu športniku v letu 1965.

— dh

Žabjek v Kranju

Znani nogometni igralec — vratar nogometnega kluba Olimpije iz Ljubljane je že nekaj dni v garniziji Stane

Zagar v Kranju. Prišel je iz šole za rezervne oficirje in sedaj čaka, da bo kot vod- nik-stažist poučeval vojake. Žabjek se je ob prihodu v Kranj zelo razveselil, ker je v garniziji tudi nogometni klub Borac. Pravi namreč, da že šest mesecev ni imel v rokah žoge in se zato boji, da ne bi pozabil, kako se branijo vrata. Zato Žabjeku želimo, da bi v naslednjih šestih mesecih v Kranju lah- ko čim več treniral.

Preberite mimogrede

Ludvik Zajc je zasedel 6. mesto v sobotni skakalni tekmi v Johanneergeenstadtu v NDR. V nedeljo je bil 15. na veliki mednarodni tekmi v smučarskih skokih za po- kal lista »Freie Presse« v Oberwiesenthlu. Pečar je na 19. mestu, Stefančič pa 40.

V drugem kolu slovenske nogometne lige je Triglav na domačem igrišču igral neod- ločeno (1:1) s Kovinarjem iz Maribora.

Vsi trije gorenjski pred- stavniki v SCNL — zahod so bili v drugem spomladan- skem kolu poraženi. Tabor (Sežana) : Jesenice 3:1 (0:1), Tolmin : Kamnik 2:1 (2:0) in Primarie (Ajdovščina) : Svo- boda (Senčur) 4:1 (2:0).

V prvem kolu spomladan- ske SRL — moski je bil Kranj na domačem igrišču poražen od Pirana z 8:12 (4:6). Tudi vse gorenjske predstavnice v SRL — žen- ske so bile poražene. Selca : Slovan 5:14 (0:8) Storžič : Branik 5:14 (5:9), Kranj : Pi- ran 5:15 (3:9).

Trgovsko podjetje

Elita
Kranj

vas vabi na

spomladanski
sejem

v Kranju od 8. do 17.
aprila 1967

Po znižanih cenah bomo
prodajali

ZENSKÉ PĻAŠČE IN
OBLEKE, MOSKE SUK-
NICE, SRAJCE, PLETE-
NINE IN NOGAVICE

Mirjana je delila srečo med naše naročnike, člani komisije pa so za vsakega naročnika sproti ugotovili, če ima plačano naročnino — Foto Franc Perdan

Žreb je odločil

Nagrade, razpisane v so- botni številki našega lista, je žreb v Podnartu razdelil takole:

1. Stane Kos, Jesenice, H. Verdika 22; 2. Florjan Tišler, Krnica, Jovska koča; 3. Loj- ze Mrak, Podkoren 33; 4. Janko Šumi, Lesce 6; 5. Slav- ka Kern, Doslovec 16; 6. Andrej Vevar, Goriče 3; 7. Franc Čadež, Kokrica 209; 8. Andrej Ferjan, Krnica 24; 9. Marijeta Cesar, Jelenčeva 29, Kranj; 10. Marija Mrakič, Titova 90, Jesenice; 11. Cirila Križnar, Delnice 20; 12. Ivan Zorman, Zg. Brnik 90; 13. Franciška Breskvar, Dragomelj 57; 14. Ovcak Matija, Tacen 34; 15. Alojzij Noče, Partizanska 4, Jesenice; 16. Miha Sitar, Senčur 277; 17.

Miro Bukovnik, Kidričeva 29, Kranj; 18. Marija Sluga, Zg. Kokra 58; 19. Ignac Biz- jak, Gubčeva, Radovljica; 20. Franc Močnik, Poženik 32; 21. Jožefa Vencelj, Vodopiv- čeva 16, Kranj; 22. Rosica Zalar, Gregorčičeva 10, Kranj; 23. Ivana Brce, Lajše 8; 24. Jože Novak, Jezerska c. 83, Kranj; 25. Olga Puhar, Ke- betova 1, Kranj; 26. Slavko Svetel, Valjavčeva 9, Kranj; 27. Marija Berčič, Praše 25, Kranj; 28. Lojze Ambrožič, Kajuhova 13, Bled; 29. Jeri- ca Jamar, Stražiška 9, Kranj; 30. Valentin Vogelnik, Ljub- ljanska 12, Radovljica; 31. Antonija Šberl, Vaso 14; 32. Karel Jelenc, Dražgoše 28; 33. Helena Šebjančič, Trg Revolucije 15, Jes; 34. Ivan

Potočnik, Krožna pot; 35. Ignac Jurček, Blatna Brez- ovica 9; 36. Ivanka Osredkar, Zevnikova 7, Kranj; 37. Jože Cvelj, Kutinova 5, Kranj; 38. Rudolf Vidic, Krnica 30; 39. Jakob Kumar, Podjelovo brdo 16; 40. Jože Kopjar, Vižmarje 38; 41. Anton Star- man, Sp. Besnica 49; 42. Ja- kob Tavčar, Sp. Luša 14; 43. Franc Magdič, Zupančičeva 5, Kranj; 44. Janez Galjot, Lahovce 57; 45. Jakob Skan- tar, Studor 35; 46. Ivan Bajt, Sred. vas 30, Senčur; 47. Ferčej Antonija, Industrijs- ka 5, Jes; 48. Martin Pra- protnik, Brezje 52; 49. Franc- ka Bertonec, Podblica 28; 50. Marija Orehek, Godič 68; 51. Francka Babič, Moj- strana 11; 52. Ivo Eterovič, Stražiška 55, Kranj; 53. An- tonija Pokorn, Šutna 10; 54. Anita Strnad, Kidričeva 41, Kranj; 55. Franc Berčič, Lip- nica 5, Sk. Loka; 56. Franc Sekne, Grič 15; 57. Mirko Aljaž, Zapoge 34; 58. Drago Erceg, Titov trg 13, Kranj; 59. Tone Silar, Pot v Bitnje 6, Kranj; 60. Avgust Primo- žič ml. Tržič 12; 61. Ciril Za- kotnik, Stari dvor, Sk. L.; 62. Gabriel Divjak, St. Bokala 9, Jes; 63. Mirko Primožič, Praprotno 1; 64. Peter Jug- vic, Oiševak 9; 65. Vinko Mesec, Trnje 3, Sk. Loka;

66. Francka Juvan, Skokova 5, Kranj; 67. Pavel Golob, Zg. Bitnje 31; 68. Pavla Sajovic, Luže 13; 69. Anica Skuber, Zg. Jezersko 4; 70. Katarina Rogelj, Trata 12, Cerklje; 71. Ivica Jugovic, Gosposvetska 15, Kranj; 72. Alojz Senk, Hotemože 50/1; 73. Stefka Perne, Bistrica 108, Tržič; 74. Franc Košir, Hotemože 12; 75. Jože Poljanec, Cankarje- va 20, Bled; 76. Anton Tirin- ger, Zg. Bitnje 161; 77. Neža Zalokar, Podhom 44; 78. Ani- ca Perko, Begunje 60; 79. Franc Kimovec, Sebenje 39; 80. Franc Paternoster, Zago- riška 7, Bled; 81. Gregor Gas- ser, Zelezniki 48; 82. Pavel Križnar, Zg. Bitnje 86; 83. Berta Pogačnik, Dvorska vas 8; 84. Neža Sitar, Križe 34/A; 85. Jernej Šter, Luz- narjeva 1, Kranj; 86. Ana Beton, Kokrica 54; 87. Ciril Križnar, Stari dvor 38, Sk. Loka; 88. Julka Gaster, Rav- na 4, Boh, Bistrica; 89. Franc Bajt, Strahinj 17; 90. Mari- ja Sajovic, Britof 4; 91. Ivan Močnik, Zg. Jezersko 113; 92. Viktor Indihar, Rakovi- ca 15; 93. Marija Lukančič, Pševska 18, Kranj; 94. Aloj- zij Vurnik, Gradiška pot 6, Radov.; 95. Angelka Ladaha, Stari trg 26/I, Ljubljana; 96. Mirko Pogačar, Studenčice 7, Lesce; 97. Jože Ambrožič,

Ljubno 52; 98. Jože Markun, Bašelj 26; 99. Peter Valjavec, Tupaliče 28; 100. Linke Hil- da, Tavčarjeva 3, Sk. Loka;

Tolažilne nagrade

1. Terezija Žirovnik, Britof 55, Kranj; 2. Marija Grando- vec, Senično 24; 3. Alojz Er- žen, Sp. Besnica 52;

Iz pravilnika o žrebanju:

Nagrade se ne morejo za- menjati z denarjem. Naroč- nik — dobitnik nagrade je dolžan osebno ali prek po- oblaščenih oseb (ta mora imeti njegovo pismeno po- oblastilo) dvigniti nagrado na upravi časopisa Glas. Iz- jema so »nagrada potova- nja«, kjer je dovoljeno da naročnik nagrado prenese na drugo osebo, s katero ži- vi v skupnem gospodinjstvu. Seveda pa mora o tem pis- meno obvestiti upravo Gla- sa. Nagrade, pridobljene v tujini, se dvigujejo v tujini, s tem, da izžrebanec plača carinske, prevozne in druge stroške. Nagrado mora iz- žrebanec dvigniti najkasneje v dveh mesecih (60 dni) po objavljenem izidu žrebanja. Pravica na nagradno potova- nje preneha takoj, če izžre- banec ali pooblaščenec ne pride na kraj odhoda na potovanje.